

5/0/ท

**ความรู้และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" ต่อการเมืองไทย**

นายประมวล ปกีรณัม

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2551

**Knowledge and Opinions of Secondary School Students Years 6
in Banmoh "Phatthananukul" School to Thai Politics**

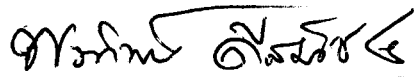
Mr.Pramual Parkieranum

**An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Communication Arts
School of Communication Arts
Sukhothai Thammathirat Open University**

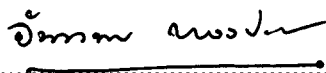
2008

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความรู้และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนบ้านหมอ “พัฒนานุกูล” ต่อการเมืองไทย
ชื่อและนามสกุล นายประมวล ปกรณ์ัม
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ ดีสมโชค

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

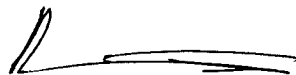

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ ดีสมโชค)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์จันทนา ทองประยูร)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา ประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทสาขานิเทศศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.กมลรัฐ อินทรทัศน์)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชานิเทศศาสตร์
วันที่ 19 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2552

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความรู้และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน
บ้านหมอ "พัฒนานุกูล" ต่อการเมืองไทย

ผู้ศึกษา นายประมวล ปกิรณัม **ปริญญา** นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ ดีสมโชค **ปีการศึกษา** 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การเปิดรับข่าวสารทางการเมือง (2) ความสนใจทางการเมือง และ (3) ความรู้ และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมอ "พัฒนานุกูล"

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ทั้งหมดเป็นนักเรียนของโรงเรียนบ้านหมอ "พัฒนานุกูล" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 83 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า (1) การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมอ "พัฒนานุกูล" จำแนกได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อต่างๆ เป็นบางครั้ง ร้อยละ 59 นักเรียนส่วนใหญ่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองภายในครอบครัวเป็นบางครั้ง ร้อยละ 56.6 สถานศึกษาได้สนับสนุนให้นักเรียนสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองมากถึงร้อยละ 56.6 และสื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่นักเรียนใช้ในการติดตามข่าวสารทางการเมืองมากที่สุดถึงร้อยละ 75.9 (2) ความสนใจในทางการเมืองของนักเรียน จำแนกได้ว่า นักเรียนส่วนใหญ่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งสูง ร้อยละ 84.3 นักเรียนส่วนใหญ่สนใจจะเลือกทั้งพรรคและบุคคล ร้อยละ 44.6 นักเรียนส่วนมาก ร้อยละ 53 ไม่สนใจที่จะเป็นนักการเมืองในอนาคต และนักเรียนส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยการติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่างๆ ร้อยละ 56.6 และ (3) ความรู้และความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้และความคิดเห็นทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 75.9 และร้อยละ 73.5 ตามลำดับ

คำสำคัญ ความรู้ ความคิดเห็น การเมืองไทย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงเรียบร้อยด้วยดีโดยความกรุณาจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ ดีสมโชค และรองศาสตราจารย์จันทนา ทองประยูร สาขาวิชา
นิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ที่ได้ให้คำแนะนำและติดตามการทำวิจัยครั้งนี้
อย่างใกล้ชิดตลอดมา ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" คณะครู
และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กรุณาเสียสละเวลาและให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลจนแล้วเสร็จ

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระทุกท่านที่ได้ให้การ
สนับสนุนช่วยเหลือ และปรารภนาตีมาโดยตลอด

ประมวล ปกิรณัม

ตุลาคม 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการศึกษา.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
การสื่อสารเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศไทย.....	9
ทฤษฎีโครงสร้างการสื่อสารภายในครอบครัว.....	11
ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน.....	11
แนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย.....	13
วัฒนธรรมทางการเมือง.....	15
การมีส่วนร่วมทางการเมือง.....	16
การพัฒนาทางการเมือง.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	21
ประชากร.....	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	21
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	21
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
ระยะเวลาและสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย.....	22
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของเยาวชน.....	23
ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของเยาวชน.....	25
ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในทางการเมืองของเยาวชน.....	27
ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองของเยาวชน.....	29
ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นทางการเมืองของเยาวชน.....	30
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	35
สรุปผลการวิจัย.....	35
อภิปรายผล.....	38
ข้อเสนอแนะ.....	40
บรรณานุกรม.....	43
ภาคผนวก.....	44
ประวัติผู้ศึกษา.....	52

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงร้อยละจำแนกตามข้อมูลสถานภาพ.....	23
ตารางที่ 4.2 แสดงร้อยละจำแนกตามข้อมูลการเปิดรับข่าวสาร.....	25
ตารางที่ 4.3 แสดงร้อยละจำแนกตามข้อมูลความสนใจติดตามข่าวสาร.....	27
ตารางที่ 4.4 แสดงร้อยละจำแนกตามความรู้ทางการเมือง.....	29
ตารางที่ 4.5 แสดงร้อยละจำแนกตามความคิดเห็นทางการเมือง.....	30

ณ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	3

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2475 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน แต่ตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมา การปกครองในระบอบนี้อยู่ในสภาพล้มลุกคลุกคลานมาโดยตลอด ทั้งนี้ เกิดจากการปฏิวัติรัฐประหารที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญหลายครั้งและบางครั้งเพื่อการโค่นล้มระบอบประชาธิปไตย และสถาปนาระบอบเผด็จการเบ็ดเสร็จขึ้นแทนเช่นการปฏิวัติรัฐประหารของจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เมื่อปี พ.ศ.2501 การปฏิรูปการปกครองแผ่นดินของพลเรือเอกสงัด ชลออยู่ และพลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เมื่อปี พ.ศ. 2520 และการปฏิวัติของคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ นำโดย พลเอกสุนทร คงสมพงษ์ และพลเอกสุจินดา คราประยูร เมื่อปี พ.ศ. 2534 เป็นต้น

มูลเหตุสำคัญที่ทำให้การปฏิวัติรัฐประหารเป็นไปโดยง่ายและปราศจากการต่อต้านจากประชาชนทั่วไปก็เพราะประชาชนส่วนใหญ่มิได้รับการปลูกฝังและอบรมหล่อหลอมให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

การสถาปนาระบอบประชาธิปไตยให้มีเสถียรภาพยั่งยืนนาน จึงขึ้นอยู่กับความสำเร็จในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและความศรัทธาของประชาชนต่อระบอบประชาธิปไตย จนกระทั่งประชาชนเกิดความเชื่อมั่นและยึดถือปฏิบัติเป็นวิถีแห่งชีวิตที่เรียกว่าประชาชนมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ความสำเร็จดังกล่าวจะส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักในคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย เกิดความรู้สึกรักหวงแหนจนไม่อาจยินยอมให้ผู้ใดมาโค่นล้มได้โดยง่าย แต่การเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และความศรัทธาต่อระบอบประชาธิปไตย จนเกิดเป็นวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยนั้น เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการปลูกฝัง อบรมหล่อหลอมทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งจากสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันการสื่อสาร และจากสังคมโดยรวมอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ

สภาพการเมืองของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ปรากฏเป็นกระแสประชาธิปไตยอย่างโดดเด่น ทำให้สังคมไทยได้รับอิทธิพลดังกล่าว มีการตื่นตัวในเรื่องประชาธิปไตยมากขึ้น กระแสเรียกร้องเพื่อผลักดันให้เกิดการพัฒนา ระบอบประชาธิปไตยในสังคมไทยนับวันจะยิ่งเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะชนชั้นกลางที่มีบทบาทในการต่อสู้เรียกร้องประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องมาจากอดีต ได้ขยายบทบาทการผลักดันและเรียกร้องอย่างกว้างขวาง ปรากฏการณ์ดังกล่าวได้มีผลต่อการเสริมสร้างความรู้

ความเข้าใจ และการตระหนักในคุณค่าอันแท้จริงของระบอบประชาธิปไตยทั้งทางตรงและทางอ้อม ในหมู่คนไทยมากยิ่งขึ้น

ในสถาบันการศึกษาหลายแห่งก็ให้ความสนใจในการจัดหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและคุณค่าของระบอบประชาธิปไตยให้กับเยาวชนในระดับการศึกษาต่างๆมากขึ้น ตลอดจนส่งเสริมกิจกรรมที่ใช้วิถีประชาธิปไตยเพื่อปลูกฝังให้เยาวชนไทยได้สัมผัสกับคุณค่าของ ระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริงซึ่งจะเป็นรากฐานสำคัญต่อการสร้างเสริมวัฒนธรรมทาง การเมืองแบบประชาธิปไตยให้ปรากฏแก่เยาวชนไทยอย่างมั่นคง

ส่วนในทางการเมืองก็ได้มีความพยายามในการแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อเปิดโอกาสให้ เยาวชนอายุ 18 ปีขึ้นไปมีสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นความก้าวหน้าที่สำคัญอีก ขั้นหนึ่งในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของไทย และความพยายามนี้ปรากฏเป็นผลสำเร็จในการ แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2538 โดยมาตรา 109 (2) ระบุ ไว้ว่าประชาชนชาวไทยที่มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง (ราชกิจจานุเบกษา, 10 ก.พ. 2538 :25) ซึ่งทำให้เยาวชนไทยซึ่งในปัจจุบันโดยทั่วไปมีระดับความรู้สูงขึ้นเข้ามามีบทบาท ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงและเป็นที่ยอมรับว่าเยาวชนรุ่นใหม่ซึ่งมีอุดมการณ์และ ความบริสุทธิ์ จะเป็นพลังสำคัญในการเสริมสร้างกระบวนการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการต่อต้านการซื้อสิทธิขายเสียงที่เป็นอันตรายต่ออนาคตของระบอบ ประชาธิปไตยของไทยเป็นอย่างมาก

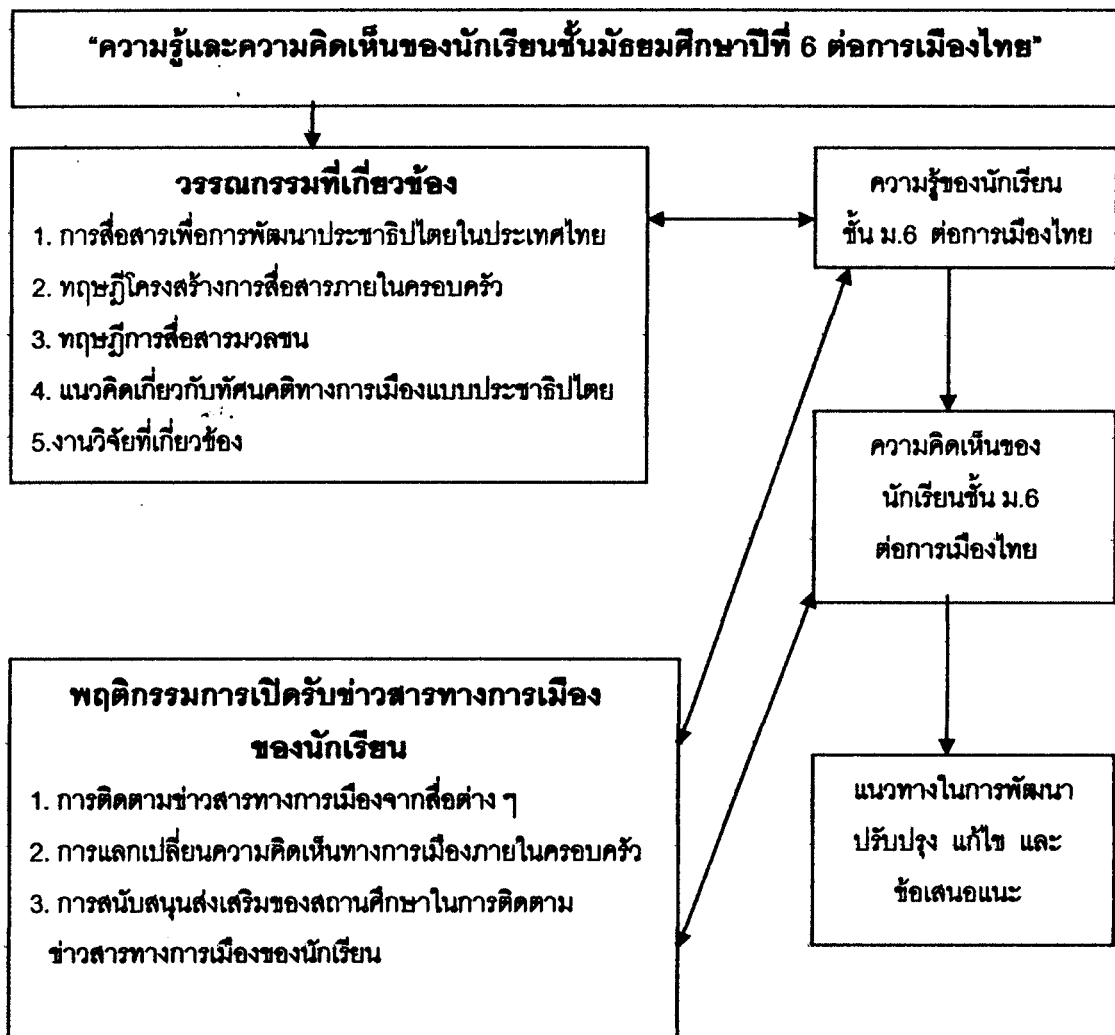
จากสภาพปัญหาและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรีเขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จึงมีความสนใจ และเล็งเห็นความสำคัญที่จะทำการศึกษาความรู้และ ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่อการเมืองไทย ศึกษาเฉพาะกรณีในโรงเรียน บ้านหมอ"พัฒนานุกูล" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 อำเภอบ้านหมอ จังหวัด สระบุรี ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้รับการรับรองให้เป็นโรงเรียนต้นแบบในโครงการ 1 อำเภอ 1 โรงเรียน ในฝัน เพื่อตรวจสอบว่าปัจจุบันนี้ นักเรียนมีความรู้และความคิดเห็นต่อการเมืองไทยเป็นอย่างไร ซึ่งจะมีผลต่อการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักในคุณค่าของการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยต่อเยาวชนอย่างแท้จริง ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการแสวงหากลยุทธ์ ที่เหมาะสมในการเสริมสร้างให้เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของระบอบ ประชาธิปไตยที่แท้จริง อันจะเป็นรากฐานสำคัญต่อการสร้างเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตยในหมู่นักเรียนไทยอย่างกว้างขวางและทั่วถึง และเพื่อเป็นเป้าหมายสำคัญในการ สถาปนาระบอบประชาธิปไตยที่มีเสถียรภาพมั่นคงตลอดไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง **ความรู้และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" ต่อการเมืองไทย** โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" ต่อการเมืองไทย
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" ต่อการเมืองไทย

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

3.1 ความสำคัญของนิเทศศาสตร์

นิเทศศาสตร์ เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยศิลปะการสื่อสาร ดังนั้นงานในวิชาชีพนิเทศศาสตร์ จึงหมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับศิลปะในการสื่อสารผ่านสื่อทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นสื่อบุคคล สื่อมวลชน สื่อผสม หรือสื่อทางสาย เช่น อินเทอร์เน็ต เป็นต้น โดยมีวิธีการหรือศิลปะในการสื่อสารหลายรูปแบบ เช่น การพูด การเขียน การแสดง การนำเสนอด้วยภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว กราฟิก แสง สี เสียงและสัญลักษณ์ต่างๆ จะเห็นได้ว่างานในวิชาชีพนิเทศศาสตร์ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงหรือขยายตัวกว้างขวางมากขึ้น แต่เดิมงานในวิชาชีพนี้มีขอบเขตจำกัดอยู่เฉพาะงานในวงการสื่อสารมวลชน เช่น งานหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ ภาพยนตร์ การโฆษณาและประชาสัมพันธ์เท่านั้น ปัจจุบันขยายขอบเขตไปถึงงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศที่ต้องใช้เทคโนโลยีการสื่อสารขั้นสูงหรือการสื่อสารผ่านสื่อใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งต้องใช้ศิลปะในการสื่อสารรูปแบบใหม่แตกต่างจากรูปแบบเดิมที่เคยมีมา สาเหตุสำคัญที่ทำให้งานทางด้านนิเทศศาสตร์มีการขยายตัวกว้างขวางครอบคลุมศิลปะการสื่อสารทุกแขนง เนื่องมาจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่

1) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

ทั้งเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้งานในวิชาชีพนิเทศศาสตร์ต้องมีการปรับตัวให้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยี จึงมีการเปลี่ยนแปลงทั้งรูปแบบการใช้สื่อ เนื้อหาสาระ และรูปแบบการนำเสนอ มีการนำเทคโนโลยีทันสมัยมาใช้งานมากขึ้น

2) การแข่งขันด้านการตลาด

งานในวิชาชีพนิเทศศาสตร์เป็นธุรกิจที่ทำรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการอย่างมหาศาล จึงมีผู้เข้ามาแข่งขันในธุรกิจด้านนี้เป็นจำนวนมาก มีการขยายตัวเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ และมีการผูกขาดโดยผู้ประกอบการรายใหญ่ที่เป็นเจ้าของสื่อหลายประเภท เป็นผลทำให้แข่งขันกันเพื่อหาแนวทางการครอบครองตลาดให้มากที่สุด จึงต้องมีการขยายงานในวิชาชีพนี้ให้กว้างขวางออกไปและแยกออกเป็นแขนงต่างๆ

3) พฤติกรรมของผู้บริโภค

ผู้บริโภคหรือผู้รับสารมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การศึกษา รวมถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ในสังคมที่ประชาชนส่วนใหญ่ มีสถานภาพทางเศรษฐกิจดี มีการศึกษาสูง จะมีอำนาจในการเลือกใช้สื่อ หรือเลือกช่องทางในการรับสื่อมากกว่าในสังคมที่ด้อยกว่า การทำงานในวิชาชีพนิเทศศาสตร์จึงต้องมุ่งสนองตอบ

ความต้องการของผู้บริโภคด้วยการเสนอทางเลือกที่หลากหลายมากขึ้น จึงทำให้ขอบข่ายของงานในวิชาชีพนี้ขยายช่องทางขึ้นเรื่อยๆ

4) สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง

มีส่วนสำคัญต่องานวิชาชีพนิเทศศาสตร์ โดยเฉพาะสังคมในระบบประชาธิปไตย ที่ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน ในการพูด การเขียน และการแสดงความคิดเห็น รวมถึงการเปิดโอกาสให้ดำเนินธุรกิจทางด้านนิเทศศาสตร์โดยให้มีการแข่งขันกันอย่างเสรี ทำให้งานในวิชาชีพนิเทศศาสตร์ขยายตัวและเจริญก้าวหน้า

5) สถาบันการศึกษา

เป็นปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่เปิดช่องทางด้านนิเทศศาสตร์มีการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและสภาพของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปก่อให้เกิดแนวคิด ทฤษฎีใหม่ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนางานในวิชาชีพนิเทศศาสตร์ได้กว้างขวางขึ้น

3.2 พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง

1) การติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่างๆ

สื่อต่างๆที่ให้ข่าวสารทางการเมือง เช่น วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ โดยตรงแล้ว นักเรียนที่สนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่างๆ น่าจะมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และคุณค่าของระบอบประชาธิปไตยสูงกว่าเยาวชนที่ไม่ค่อยสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง ทั้งนี้เพราะว่าข่าวสารทางการเมืองจากวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ ล้วนมีความสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทการมีส่วนร่วมทางการเมือง

2) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองภายในครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันแรก ที่มีบทบาทในกระบวนการอบรมหล่อหลอมทางการเมืองให้แก่เยาวชน ดังนั้น ถ้าครอบครัวใดมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองให้แก่ นักเรียนหรือบุตรหลานในครอบครัวเป็นประจำ ย่อมมีผลในการเสริมสร้างให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองดียิ่งขึ้น

อิทธิพลจากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองในครอบครัว จะมีผลต่อการเสริมสร้างค่านิยมประชาธิปไตยให้แก่นักเรียนมากขึ้น ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า นักเรียนที่มีการ

แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองภายในครอบครัวเกี่ยวกับเรื่องประชาธิปไตยเป็นประจำจะมีระดับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่านักเรียนที่ไม่ค่อยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองภายในครอบครัว

3) การสนับสนุนของโรงเรียนในการติดตามข่าวสารทางการเมือง

โดยตรรกะแล้ว โรงเรียนใดส่งเสริม สนับสนุน ให้นักเรียนสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองเป็นประจำย่อมทำให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับเหตุการณ์ทางการเมือง ได้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย ให้แก่นักเรียนเพิ่มขึ้นด้วย

3.3 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 1) การสื่อสารเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศไทย
- 2) ทฤษฎีโครงสร้างการสื่อสารภายในครอบครัว
- 3) ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน
- 4) แนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย
- 5) วัฒนธรรมทางการเมือง
- 6) การมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 7) การพัฒนาทางการเมือง
- 8) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4. สมมติฐานการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัยได้อย่างชัดเจน ผู้ศึกษาจึงขอกำหนดสมมติฐานเพื่อทำการทดสอบตามกรอบความคิดในการวิจัยที่กำหนดไว้ดังนี้

- 4.1 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกุล" ที่ได้รับการปลูกฝังและอบรมหล่อหลอมทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม จะมีระดับความรู้ทางการเมืองค่อนข้างดี
- 4.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกุล" ที่ได้รับการปลูกฝังและอบรมหล่อหลอมทางการเมืองทั้งทางตรงและทางอ้อม จะมีระดับความคิดเห็นทางการเมืองค่อนข้างดี

5. ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความรู้และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" ต่อการเมืองไทย ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1.1 ตัวแปรอิสระ

- 1.1.1 การติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่าง ๆ
- 1.1.2 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองภายในครอบครัว
- 1.1.3 การสนับสนุนของโรงเรียนในการติดตามข่าวสารทางการเมือง

1.2 ตัวแปรตาม

ได้แก่ ความรู้และความคิดเห็นของนักเรียนฯ ต่อการเมืองไทย

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548

6. ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ผู้ศึกษาถือว่าการตอบของนักเรียนที่เป็นประชากรในแบบสอบถามดังกล่าว เป็นความจริงและเชื่อถือได้

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

1) นักเรียน หมายถึง ผู้ที่มีอายุระหว่าง 16 – 18 ปี ซึ่งเป็นผู้ศึกษาอยู่ในโรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2) ความรู้และความคิดเห็นต่อการเมืองไทยของเยาวชน หมายถึง ความเข้าใจ ความรู้สึก และการตัดสินใจประเมินค่าของเยาวชนที่มีต่อการเมืองไทยในระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ หลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน หลักเสรีภาพ หลักความเท่าเทียมกัน หลักกฎหมาย และหลักเสียงข้างมาก

8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การศึกษาในเรื่องดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์ตามที่แจ้งไว้แล้วข้างต้น จะก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าหลายประการ ได้แก่

1. การศึกษาเพื่อประเมินความรู้ของนักเรียนต่อการเมืองไทย จะทำให้ทราบว่า นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในทางการเมืองมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการค้นพบจะเป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่า ถ้าต้องการให้การเมืองเป็นที่น่าสนใจต่อนักเรียน ควรจะปรับปรุง แก้ไขในเรื่องใด อย่างไรบ้าง
2. การศึกษาเพื่อประเมินความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเมืองไทย ซึ่งผลการค้นพบจะเป็นเครื่องบ่งชี้แนวทาง หรือมาตรการในการพัฒนาและเสริมสร้างความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียนในประเด็นใดบ้างให้เหมาะสม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด รวมทั้งการแสวงหาแนวทางเพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่างๆ
3. การเสนอแนะแนวทางและมาตรการต่างๆ อันเป็นผลจากการศึกษานี้ จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและความคิดเห็นในทางการเมืองของนักเรียนไทย ทั้งมวลให้กว้างขวางและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การสื่อสารเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศไทย
2. ทฤษฎีโครงสร้างการสื่อสารภายในครอบครัว
3. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน
4. แนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย
5. วัฒนธรรมทางการเมือง
6. การมีส่วนร่วมทางการเมือง
7. การพัฒนาทางการเมือง
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การสื่อสารเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศไทย

1.1 ช่องสารเพื่อพัฒนาการเมือง

การที่จะใช้ช่องสารในการพัฒนาการเมืองได้มากน้อยเพียงไรนั้นขอให้พิจารณาในเรื่องต่อไปนี้

1.1.1 พัฒนาการของช่องสารในแต่ละประเทศ

การพัฒนาช่องสารในแต่ละประเทศนั้นมีระดับแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับเทคโนโลยี และความเหมาะสมในใช้เทคโนโลยีนั้นๆ ในการพัฒนาเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ ได้รับการพัฒนารุดหน้าอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว ดังมีผู้เรียกยุคปัจจุบันว่า “ยุคแห่งการสื่อสาร” โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารในรูปอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ การสื่อสารดาวเทียม โทรศัพท์ เป็นต้น

การพัฒนาการสื่อสารปัจจุบันนี้เปิดโอกาสให้แต่ละประเทศเลือกใช้ได้มากมาย แต่ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการรับรู้ของแต่ละประเทศ ราคาของสื่อ สภาพภูมิศาสตร์ และระดับความรู้ ความสามารถของคนในประเทศก็มีส่วนสำคัญในการรับเทคโนโลยีการสื่อสารที่ก้าวหน้าเข้ามาใช้

สภาพของสื่อ และช่องสารในแต่ละประเทศ จึงมีสภาพความเป็นจริงที่มีอยู่ ซึ่งแต่ละประเทศจะเลือกใช้เพื่อเผยแพร่ข่าวสาร การพัฒนาทางการเมืองให้ถึงประชาชน หากการใช้สื่อ และช่องสารที่ทันสมัยมีข้อจำกัด ก็ต้องใช้ความพยายามใช้สื่อและช่องสารแบบดั้งเดิมที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การสื่อสารผ่านตัวแทนของคนในชุมชนต่างๆ เป็นต้น หรือมิฉะนั้น ก็ต้องเร่งพัฒนาช่องสารให้ครอบคลุมประชาชนโดยทั่วถึงกันโดยเร็ว

1.1.2 ระดับการควบคุมช่องทาง

ถึงแม้พัฒนาการของเครือข่ายช่องทางในแต่ละประเทศมีระดับความก้าวหน้าเพียงใดก็ตาม แต่ไม่ได้หมายความว่าประเทศนั้นๆ มีความสามารถควบคุมและใช้ประโยชน์จากช่องทางดังกล่าวได้อย่างเต็มที่

โดยทั่วไป รัฐบาลมักมีความสามารถควบคุมสื่อมวลชนต่างๆได้ ซึ่งระดับการควบคุมช่องทางขึ้นอยู่กับระบอบการปกครอง เช่น ในประเทศที่มีการปกครองแบบเสรีประชาธิปไตย รัฐบาลมีบทบาทจำกัดในการใช้ประโยชน์จากช่องทาง และจำกัดในการควบคุมการใช้ประโยชน์โดยบุคคลหรือกลุ่มการเมืองอื่น ตรงกันข้ามกับในประเทศที่ปกครองแบบเผด็จการ ระดับการควบคุมช่องทางต่างๆ มีสูง ในสภาพการณ์เช่นนี้ รัฐบาลเท่านั้นที่เป็นเจ้าของ และดำเนินการในการสื่อสารทุกประเภท และรัฐบาลเป็นผู้ให้สารแก่สาธารณะ

สำหรับประเทศไทยในระยะแรก รัฐบาลเห็นความจำเป็นในการควบคุมสื่อและช่องทางไว้ คือ การรวมเอาเครื่องมือแห่งการโฆษณาเอาไว้ในความบังคับบัญชาอันเดียวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ "เพื่อป้องกันมิให้มีการโฆษณาแตกต่างกัน" ในระยะต่อมาเอกชนมีบทบาทในการใช้ช่องทางสาธารณะมากขึ้น รัฐบาลมีระดับควบคุมช่องทางน้อยลง โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์มีบทบาทและเสรีภาพมากขึ้นในการเสนอข่าว แต่รัฐบาลก็ยังควบคุมสื่อมวลชนต่าง ๆ ไว้ และในช่วงที่การปกครองแบบรวบอำนาจ รัฐบาลก็มักจะ ควบคุมสื่อมวลชนทุกประเภทอย่างใกล้ชิด

1.1.3 ความสามารถในการใช้ช่องทาง

การรู้จักใช้ช่องทางที่เหมาะสมของรัฐบาลเพื่อพัฒนาการเมือง กล่าวคือ ในแง่ของสารนั้น ต้องมีเนื้อหาสาระที่เหมาะสมเชื่อถือได้ และต้องมีการใช้ ช่องทางที่เหมาะสมกับลักษณะของสารแต่ละอย่าง โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้รับสารเชื่อถือ คล้อยตาม สนับสนุน และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทิศทางที่รัฐบาลต้องการ

โดยที่งานด้านการสื่อสาร เป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจ ในการเลือกใช้สารและช่องทาง ตลอดจนอาศัยจินตนาการในการสร้างความน่าสนใจให้แก่สาร จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานเฉพาะที่สามารถเลือกสารที่จำเป็นในการพัฒนาทางการเมือง เพื่อจัดในรูปแบบที่เหมาะสมและส่งผ่านช่องทางที่เหมาะสม งานด้านนี้จึงต้องอาศัยบุคลากรที่สนใจและมีความชำนาญ ในด้านการสื่อสารโดยเฉพาะ

1.2 ลักษณะช่องทางเพื่อการพัฒนาการเมือง

ช่องทางสำคัญที่รัฐบาลใช้แพร่สารการเมือง ได้แก่ สื่อมวลชน เนื่องจาก รัฐบาลเป็นเจ้าของหรือควบคุมสถานีวิทยุกระจายเสียง และสถานีวิทยุโทรทัศน์ แต่ในทางปฏิบัติเอกชนเข้ามาร่วมดำเนินการได้มากขึ้นในปัจจุบัน

สำหรับสื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ และนิตยสารนั้นเอกชนเป็นผู้จัดทำ โดยรัฐบาลเป็นผู้ควบคุมและตรวจสอบ

2. ทฤษฎีโครงสร้างการสื่อสารภายในครอบครัว

ทฤษฎีโครงสร้างการสื่อสารภายในครอบครัว หมายถึง โครงสร้างและกระบวนการของการสื่อสารระหว่างสมาชิกในครอบครัว เช่น บิดา - มารดา สามี - ภรรยา และบุตร - ธิดา ถือเป็นแบบของการสื่อสารระหว่างบุคคล 2 คน เช่น บิดากับบุตร หรือสามีกับภรรยา หรือเป็นการวิเคราะห์การสื่อสารในระดับระหว่างบุคคลแทนที่จะเป็นระดับบุคคล

ในการวิจัยระบบการสื่อสารภายในครอบครัวเท่าที่ผ่านมาส่วนใหญ่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีลักษณะอย่างเดียวกัน คือ ยึดถืออำนาจ และความเคารพยำเกรงเป็นเกณฑ์ เช่น ผู้ที่อาวุโสหน่อยจะต้องให้ความเคารพเพื่อฟังผู้ที่อาวุโสมากกว่า บิดามารดากับบุตร จะเน้นการอบรมให้เด็กรักษาความสามัคคีและกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับบิดามารดาและบุคคลอื่นในครอบครัว เด็กจะต้องพยายามหลีกเลี่ยงการโต้เถียง ระวังความโกรธ หรือยอมจำนนในการถกเถียงปัญหา เพื่อมิให้มีการขัดแย้งหรือความยุ่งยากเกิดขึ้น แต่การวิจัยค้นคว้าเกี่ยวกับการสื่อสารในระยะหลังโดย แม็คคลาวด์ (McLeod) และ แชฟฟี (Chaffee) พบว่ามีลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวอีกแบบหนึ่งซึ่งยึดถือเอาแนวความคิดและเหตุผลเป็นเกณฑ์ เช่น ผู้อาวุโสหน่อยกว่าอาจโต้เถียงปัญหากับผู้อาวุโสมากกว่าได้ ไม่จำเป็นต้องนับถือหรือฟังเสมอไป จะเน้นที่การสนับสนุนให้เด็กแสดงความคิดเห็นของตนเอง และรู้จักโต้แย้งความเชื่อหรือความเห็นของคนอื่น เด็กมักจะร่วมถกเถียงปัญหากับบิดามารดา หรือบุคคลอื่นเป็นประจำ และรู้จักตั้งปัญหาอย่างรอบคอบ (Chaffee, McLeod and Wackman, 1973)

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีการสื่อสารศาสตร์สมัยใหม่ที่เน้นการแก้ปัญหา "ข้อจำกัด"ทางการสื่อสาร โดยเสนอว่า โครงสร้างของครอบครัวเป็นข้อจำกัดที่มีผลกระทบต่อสื่อสารเป็นอย่างมาก การสื่อสารภายในครอบครัวมีหลายมิติ มิใช่มิติเดียวอย่างที่เข้าใจกัน ตามทฤษฎีนี้เฉพาะโครงสร้างการสื่อสารภายในครอบครัวที่เรียกว่า "pluralistic" หรือ "พหุภาค" เท่านั้น จะนำไปสู่เป้าหมายการสื่อสาร หรือความถูกต้อง ตามที่กล่าวไปแล้วในตอนต้น

3. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน

ทฤษฎีการสื่อสารเป็นแนวคิดที่พัฒนาการมาจากสาขาวิชาต่าง ๆ หลายสาขา เริ่มต้นสนใจในแง่ของผลที่เกิดจากการสื่อสารผ่านสื่อมวลชนต่าง ๆ ในระยะแรกเชื่อว่า สื่อมวลชนมีผลที่ทรงอำนาจ สามารถมีอิทธิพลโดยตรงต่อผู้รับสารทั้งด้านทัศนคติและพฤติกรรม แต่ในภายหลัง

การวิจัยต่าง ๆ ได้ชี้ให้เห็นว่า ก่อนที่สารจากสื่อมวลชนจะมีผลต่อผู้รับนั้น ได้มีปัจจัยต่างๆ ขวางกันมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้รับสาร

ผู้ส่งสารสื่อมวลชนมีบทบาทเป็น " ผู้เฝ้าประตู " (Gatekeeper) ทำหน้าที่เลือกสรรปรุงแต่งเรื่องราว เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แล้วส่งต่อเป็นทอด ๆ ไปยังผู้รับ การปฏิบัติหน้าที่ในด้านข่าวสารของสื่อมวลชนขึ้นอยู่กับสัมพันธภาพระหว่างผู้สื่อข่าวกับแหล่งข่าวและผู้ส่งข่าวสารมวลชน

ผู้รับสารได้กลายเป็นศูนย์กลางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชนในระยะหลังหลายทศวรรษได้สนับสนุนแนวความคิดที่ว่า ผู้รับสารมีบทบาทในฐานะผู้กระทำการสื่อสาร โดยการแสวงหาข่าวสารและเลือกสรรข่าวสาร เพื่อให้ประโยชน์และสนองความพึงพอใจต่าง ๆ ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความคาดหวังจากข่าวสารไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความต้องการ จำเป็น และแรงจูงใจของแต่ละคน

ในกระบวนการทางการเมือง สามารถนำเอาการสื่อสารมวลชนมาใช้เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในหลายประการ ดังนี้

1) การสร้างทัศนคติทางการเมือง

การพูดคุย การเผยแพร่ การประชุม การอบรม การแจกใบปลิว การติดป้ายประกาศ การแจกแผ่นพับ ข่าว และบทความทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และนิตยสาร สามารถที่จะช่วยสร้างสำนึกทางการเมือง ค่านิยมทางการเมือง และทัศนคติทางการเมืองให้แก่ประชาชนได้ การให้ข่าวสารเกี่ยวกับการทำงานของรัฐบาล เหตุผลของการออกกฎหมาย การออกนโยบาย การกำหนดโครงการต่าง ๆ ขึ้นมา จะทำให้ประชาชนรู้จักรัฐบาลดีขึ้น เข้าใจรัฐบาลดีขึ้น และยอมรับรัฐบาลได้มากยิ่งขึ้น

2) การสร้างความรู้และความเข้าใจทางการเมือง

การเผยแพร่ประชาธิปไตยโดยสื่อบุคคลก็ดี โดยสื่อมวลชนก็ดี ได้ทำให้ประชาชนเข้าใจดีขึ้นว่า ประชาธิปไตยคืออะไร การพูดถึงกฎหมาย การออกพระราชบัญญัติต่าง ๆ ต้องมีการนำเสนอสู่ประชาชนด้วยการสื่อสาร

3) การสร้างความสนใจทางการเมือง

ในปัจจุบันนี้ข่าวสารของรัฐบาลมิให้อ่านกันเป็นประจำ นักการเมืองจะเป็นข่าวให้เห็นทั้งในหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เสียงพูดของเขาทางวิทยุกระจายเสียง เรื่องราวของเขาจะถูกวิพากษ์วิจารณ์ทางนิตยสารเป็นประจำ เพราะฉะนั้น คนยุคนี้อาจสนใจข่าวการเมืองเพิ่มมากขึ้น

4) การสร้างบทบาททางการเมือง

ความสนใจที่ก่อให้เกิดความรู้ และทัศนคติทางการเมืองนั้น ได้นำไปสู่การกำหนดบทบาททางการเมือง ประชาชนในปัจจุบันได้รู้ถึงบทบาท สิทธิ และหน้าที่ของตนดีขึ้น การเขียนจดหมายถึงสื่อมวลชน การเดินขบวน การประท้วง การร้องเรียนเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ก็เป็นการใช้การสื่อสารแสดงบทบาททางการเมือง การลงคะแนนเสียงถือเป็นการสื่อสารรูปแบบหนึ่งที่บอกให้นักการเมืองรู้ว่า ประชาชนสนใจเลือกบุคคลหรือเลือกพรรคการเมือง

3) การนำเอารัฐบาลเข้าไปอยู่ในบ้านของประชาชน

ในปัจจุบันนี้ ผู้บริหารรัฐบาลอยู่ในหนังสือพิมพ์ที่เราอ่าน อยู่ในข่าววิทยุ โทรทัศน์ที่เราดู การสื่อสารจึงกลายเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ดีเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของรัฐบาลทั้งที่เราไม่เคยพบเห็นผู้บริหารรัฐบาลเลย

6) การทำให้ความสนใจของประชาชนมีลักษณะเป็นนานาชาติ

การสื่อสารโทรคมนาคม การส่งข่าวผ่านดาวเทียม ได้ทำให้ความสนใจของประชาชนเปลี่ยนแปลงไป แทนที่จะสนใจแต่เพียงสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวเท่านั้น กลับไปสนใจในสิ่งที่อยู่ไกลตัว มีความคิดเห็นที่เป็นสากลมากยิ่งขึ้น ทำให้รัฐบาลต้องตื่นตัว รับฟังความต้องการ และสนองตอบความประสงค์ของประชาชนตามมาตรฐานนานาชาติที่ประชาชนมีโอกาสดำเนิน

4. แนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

เป็นแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อของคนเราที่ได้สั่งสมมาเป็นเวลาอันยาวนานเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่เกิดขึ้นในสังคมที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย ซึ่งถือว่ เป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และ เพื่อประชาชน

ลักษณะสำคัญของระบอบประชาธิปไตยที่ถือว่าเป็นลักษณะสากลจะต้องประกอบด้วยหลักการ สำคัญ 5 ประการคือ

1. หลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน

การปกครองระบอบประชาธิปไตย ถือว่าประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย เพราะฉะนั้น ประชาชนจึงมีอำนาจในการกำหนดตัวผู้ปกครอง ทั้งการแต่งตั้งและถอดถอน ทั้งนี้ โดยผ่านการเลือกตั้ง

2. หลักเสรีภาพ

การปกครองในระบอบประชาธิปไตย ถือว่าสิทธิเสรีภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประชาชน "รูสโซ" ถึงกับกล่าวว่า "การปราศจากเสรีภาพเท่ากับการปราศจากความเป็นมนุษย์" หรืออาจกล่าวได้ว่า ถ้ามนุษย์ปราศจากเสรีภาพก็ปราศจากพลังในการสร้างสรรค์

แต่เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยไม่ใช่เสรีภาพอันบริบูรณ์ ทั้งนี้ ถ้าคนทุกคนมีเสรีภาพอย่างสมบูรณ์ สังคมย่อมสับสนวุ่นวาย เพราะคนที่แข็งแรงกว่าหรือมีอำนาจเหนือกว่าจะใช้เสรีภาพในการเอาเปรียบบุคคลที่อ่อนแอกว่าหรือด้อยกว่า ดังนั้น เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยจึงเป็นเสรีภาพที่ต้องมีหลักประกันที่ว่า คือ การไม่ละเมิดซึ่งกันและกัน เมื่อบุคคลเคารพเสรีภาพซึ่งกันและกันตามที่กฎหมายกำหนด สังคมก็จะดำรงอยู่อย่างสงบสุข ตัวอย่างของเสรีภาพ เช่น เสรีภาพในการนับถือศาสนา เสรีภาพในการประกอบอาชีพ เสรีภาพในการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน เสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่อาศัย เป็นต้น

3. หลักความเสมอภาค

ความเสมอภาคในระบอบประชาธิปไตย หมายถึง ความเสมอภาคหรือความเท่าเทียมกันในเรื่อง "โอกาส" ไม่ใช่ความเท่าเทียมกันในเรื่อง "ความสามารถ" ความเสมอภาคในโอกาส หมายถึง โอกาสที่จะได้รับความคุ้มครองอย่างเสมอภาคกันตามกฎหมาย และยังหมายถึง โอกาสที่ประชาชนจะได้รับบริการจากรัฐอย่างเท่าเทียมกันอีกด้วย ทั้งบริการในเรื่องการศึกษา การสาธารณสุข สวัสดิภาพ สวัสดิการ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

4. หลักกฎหมาย

ตามปรัชญาของหลักกฎหมายถือว่า ขนรับใดเป็นผู้บัญญัติกฎหมายย่อมเพื่อประโยชน์ของชนชั้นนั้น ดังนั้นเพื่อเป็นหลักประกันว่า กฎหมายที่บัญญัติใช้ในสังคมจะต้องสนองตอบประโยชน์ของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ถือว่าหลักกฎหมายจะต้องประกอบด้วย

1. ที่มาของกฎหมายต้องชอบธรรม
2. กฎหมายต้องบังคับใช้กับประชาชนอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ
3. ประชาชนต้องได้รับการคุ้มครองจากกระบวนการทางกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน

5. หลักเสียงข้างมาก

การปกครองระบอบประชาธิปไตย มุ่งเน้นที่จะสนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคม ดังนั้น การตัดสินใจใดๆ ทางการเมือง ต้องยึดหลักเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์

หลักการที่เป็นเสมือนหัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตยดังกล่าว นอกจากจะยอมรับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแล้ว จะต้องพยายามส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ที่สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยทั้ง 5 ประการ โดยผ่านกระบวนการ

เรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งจากระบบการศึกษา กิจกรรมทางการเมืองของประชาชนและการอบรม
 กลุ่มเถลาคาแบบประชาธิปไตยที่ต่อเนื่องยาวนานอย่างมั่นคง จะสามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
 ทางการเมืองของประชาชนแบบดั้งเดิมเป็นแบบประชาธิปไตยได้

5. วัฒนธรรมทางการเมือง

วัฒนธรรมทางการเมืองเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมทางสังคม หมายถึง แบบแผน
 พฤติกรรมทางการเมืองของบุคคล ซึ่งเป็นผลมาจากความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติทางการเมือง
 ของบุคคลที่ได้รับการถ่ายทอด ปลูกฝังสืบเนื่องต่อกันมา จนกระทั่งบุคคลยอมรับและยึดถือเป็น
 แนวทางปฏิบัติในชีวิตการเมืองของสังคม วัฒนธรรมทางการเมืองมีลักษณะเป็นพลวัต ดังนั้น
 แม้จะเกิดจากกระบวนการหล่อหลอมและปลูกฝังจนเกิดเป็นความเชื่อและยอมรับไปปฏิบัติจนเป็น
 แบบแผนพฤติกรรมทางการเมืองของบุคคลและของสังคม แต่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ กล่าวคือ
 เมื่อใดที่บุคคลได้รับกระแสความคิดทางการเมืองใหม่จนพัฒนาไปสู่ความเชื่อใหม่ เกิดความรู้สึก
 เห็นดีเห็นงาม และยอมรับมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติทางการเมืองของตน ทำให้วิถีพฤติกรรมทาง
 การเมืองของตนเปลี่ยนแปลงแตกต่างไปจากเดิม และในที่สุดเกิดเป็นแบบแผนพฤติกรรม
 ทางการเมืองในแนวใหม่ของสังคม แสดงว่า เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองขึ้น
 ในสังคมแล้ว

กระบวนการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองจะเริ่มจากกระบวนการรับรู้
 ความคิดทางการเมืองใหม่ (Cognitive) แล้วพัฒนาไปสู่ความรู้สึก (Affective) โดยบุคคลจะรู้สึก
 ความคิดใหม่ทางการเมืองที่ตนรับรู้มานั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับตนหรือไม่ จากนั้นจะพัฒนาไปสู่
 การประเมินเพื่อที่จะยอมรับหรือปฏิเสธ (Evaluative) หากรู้สึกว่ามีคุณค่าก็จะเกิดการยอมรับ
 กลายเป็นความเชื่อใหม่และนำไปสู่การมีพฤติกรรมทางการเมืองตามความเชื่อใหม่ ในทาง
 ตรงกันข้ามถ้าบุคคลรู้สึกไม่ดี จะทำให้เกิดการปฏิเสธไม่ยอมรับ และอาจนำไปสู่การต่อต้านได้
 อีกด้วย ความรู้สึกยอมรับหรือไม่ยอมรับแนวความคิดทางการเมืองใหม่อาจได้รับอิทธิพลมาจาก
 สถานภาพทางสังคมที่ตน เป็นอยู่ หากบุคคลเห็นว่าความคิดทางการเมืองใหม่ที่ได้รับรู้นั้น
 จะกระทบต่อผลประโยชน์และ สถานภาพทางสังคมของตน จะทำให้เกิดการปฏิเสธและ
 การต่อต้านขึ้น เพื่อดำรงฐานะทางสังคมของตนให้มั่นคง โดยทั่วไปกระแสการต่อต้านวัฒนธรรม
 ทางการเมืองจากระบอบอำนาจนิยมไปสู่ระบอบประชาธิปไตยจะได้รับการปฏิเสธและต่อต้านจาก
 ชนชั้นปกครองของสังคมเสมอ เพราะชนชั้นปกครองจะรู้สึกถึงการสูญเสียอำนาจของตนให้กับ
 ประชาชน การต่อต้านอาจกระทำโดยการปิดกั้นการเผยแพร่ความรู้และความเข้าใจต่ออุดมการณ์
 ของระบอบประชาธิปไตย มิให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้และเข้าใจโดยถูกต้อง ตลอดจนการ

ปิดเบือนเพื่อชี้ให้เห็นว่าระบอบประชาธิปไตยมีข้อบกพร่องหรือประชาชนขาดความพร้อมที่จะปกครองตนเอง เป็นต้น

วัฒนธรรมทางการเมืองที่ส่งเสริมคุณค่าแห่งสิทธิและเสรีภาพของประชาชนอย่างเสมอภาคทั่วหน้าคือ วัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย เพราะระบอบประชาธิปไตยเป็นระบอบการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน

ลักษณะของวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตยที่สำคัญ คือ

- 1) ประชาชนจะต้องยึดมั่นและศรัทธาการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 5 ประการ คือ หลักอำนาจอธิปไตยของปวงชน หลักเสรีภาพ หลักความเสมอภาค หลักกฎหมาย และหลักเสียงข้างมาก
- 2) บุคคลจะต้องมีใจกว้าง ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างของผู้อื่น โดยไม่ยึดมั่นในความคิดของตนเป็นใหญ่
- 3) บุคคลจะต้องมีความไว้วางใจและยอมรับความสามารถของบุคคลอื่น
- 4) บุคคลจะต้องเห็นคุณค่าของการมีส่วนร่วมทางการเมือง
- 5) บุคคลจะต้องเคารพในกติกาและกฎระเบียบที่เป็นประชาธิปไตย
- 6) บุคคลจะต้องให้ความสนใจและติดตามกิจกรรมทางการเมืองการปกครองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และ
- 7) บุคคลจะต้องมีความกล้าหาญในการวิพากษ์วิจารณ์ทางการเมืองอย่างสร้างสรรค์

สังคมใดก็ตามที่สามารถเสริมสร้างและปลูกฝังให้ประชาชนมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย จะเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาระบอบประชาธิปไตยให้มีเสถียรภาพมั่นคง ซึ่งจะนำไปสู่การมีชีวิตที่ดีและมีความสุขของประชาชนอย่างเสมอภาคทั่วหน้า

6. การมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นทั้งเป้าหมายและกระบวนการทางการเมือง กล่าวคือ เป้าหมายสำคัญของการพัฒนาการเมืองให้เป็นประชาธิปไตย คือ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างกว้างขวางและทั่วถึง เพื่อเป็นการแสดงออกในฐานะที่ประชาชนเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่แท้จริง และในฐานะที่เป็นกระบวนการทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองจะมีความหมายครอบคลุมกิจกรรมทางการเมืองทั้งปวงของประชาชน ตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การติดตามข่าวสารการเมือง การใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และการรณรงค์ทางการเมืองต่างๆ ทั้งหลายทั้งปวง กระบวนการเหล่านี้เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการอบรมหล่อหลอม

การบ่มเพาะและการปลูกฝังทางการเมือง ทำให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดความรู้สึกเชื่อมั่นในระบบการเมืองซึ่งจะนำไปสู่การมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ในที่สุด ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นกลไกสำคัญในการสร้างเสริมวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย

ลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่สำคัญได้แก่ ประการแรก การมีส่วนร่วมในการกำหนดตัวผู้ปกครองโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้ง ประการที่สอง การมีส่วนร่วมในการผลักดัน การตัดสินใจของรัฐบาลโดยกลุ่มอิทธิพลและกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ประการที่สาม การมีส่วนร่วมในการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลทั้งในทางสนับสนุนและคัดค้าน และประการสุดท้าย คือการมีส่วนร่วมในการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองทั้งในทางสนับสนุนและคัดค้าน รัฐบาลอย่างไรก็ตาม การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นการศึกษาเกี่ยวกับ พฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งเป็นผลมาจากความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อทางการเมืองของบุคคล ดังนั้น พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของบุคคลจึงมีลักษณะของการสะสม (accumulation) เป็นลำดับขั้น (hierarchy) ซึ่งมิลเบรธ (Milbrath) พบว่า บุคคลจะมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากระดับต่ำไปสู่ระดับสูง กล่าวคือ จะเริ่มต้นจากการเป็นผู้สนใจติดตามการเมือง ไปสู่การเข้าร่วมต่อสู้ทางการเมือง โดยมีลำดับขั้นของการสะสมพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนี้

1. การแสดงความสนใจต่อปัจจัยกระตุ้นทางการเมือง
2. การใช้สิทธิเลือกตั้ง
3. การริเริ่มการพูดคุยทางการเมือง
4. การชักจูงให้ผู้อื่นเลือกตั้งผู้ที่ตนสนับสนุน
5. การติดกระดุมหรือสติ๊กเกอร์เพื่อแสดงการสนับสนุน
6. การติดต่อกับนักการเมืองหรือผู้นำทางการเมือง
7. การบริจาคเงินสนับสนุนการเมือง
8. การร่วมประชุมหรือชุมนุมทางการเมือง
9. การร่วมรณรงค์ทางการเมือง
10. การเป็นสมาชิกสำคัญของพรรคการเมือง
11. การร่วมประชุมแกนนำของพรรค
12. การระดมเงินทุนสำหรับพรรค
13. การเข้าแข่งขันทางการเมือง และ
14. การดำรงตำแหน่งทางการเมือง

มิลเบรธ กล่าวว่า ลำดับชั้นของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในสังคมต่างๆ อาจมีแตกต่างกัน แต่โดยทั่วไปจะแตกต่างกันไม่เกิน 2 ลำดับชั้นเท่านั้น

กล่าวโดยสรุป การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความเชื่อ ค่านิยม และทัศนคติทางการเมืองของปัจเจกบุคคล ดังนั้น การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมือง จึงมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับกับการศึกษาระบบการเมือง วัฒนธรรมทางการเมือง และการพัฒนาทางการเมือง ซึ่งจะทำให้การศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

7. การพัฒนาทางการเมือง

การพัฒนาทางการเมืองเป็นทั้งเป้าหมาย และกระบวนการทางการเมือง กล่าวคือ สังคมทุกสังคมล้วนมีเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาการเมืองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้ เพราะวิถีจักรของทุกสังคมมีลักษณะเป็นพลวัตร ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงจึงเป็นกฎแห่งธรรมชาติ และเนื่องจากมนุษย์เป็นผู้มีเหตุมีผล จึงใช้ความสามารถในการควบคุมการเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามเป้าหมายที่พึงประสงค์ ด้วยเหตุนี้การพัฒนาทางการเมืองจึงเป็นเป้าหมายสำคัญของทุกสังคมที่จะควบคุมการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์

ในขณะเดียวกัน การพัฒนาทางการเมืองก็คือ กระบวนการทางการเมือง ทั้งนี้ เพราะกิจกรรมทางการเมืองที่จะนำไปสู่การพัฒนาทางการเมืองนั้น จะมีลักษณะเป็นกระบวนการในตัวเอง อาทิ การส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย นอกจากจะต้องใช้กิจกรรมในการเสริมสร้างแนวคิดแล้ว ยังต้องส่งเสริมกิจกรรมในทางปฏิบัติอีกด้วย ได้แก่ การส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับต่างๆ เป็นต้น รวมทั้งการปลูกฝังวิถีชีวิตที่เป็นประชาธิปไตยด้วยกิจกรรมทั้งหมดนี้จึงเป็นกระบวนการทางการเมืองที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองตามเป้าหมายที่พึงประสงค์

สำหรับแนวความคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทางการเมืองนั้น ถึงแม้ว่าจะมีทัศนะที่หลากหลายแต่อาจสรุปให้ได้ว่า การพัฒนาทางการเมืองคือ การทำให้ระบบการเมืองส่งเสริมการพัฒนาทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม เพราะเป้าหมายของระบบการเมืองคือ การสร้างเสรีชีวิตที่ดีและมีความสุขให้แก่ประชาชน ซึ่งประชาชนจะมีชีวิตที่ดีและมีความสุขได้นั้น ประชาชนจะต้องมีทั้งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดี เพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้น ระบบการเมืองที่พัฒนาจะต้องมีสมรรถนะในการเสริมสร้างให้ประชาชนมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดี

คุณลักษณะสำคัญของระบบการเมืองที่มีการพัฒนาจะต้องประกอบด้วย

- 1) ความเสมอภาคของบุคคลในสังคม ทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม
- 2) ความสามารถของระบบการเมืองที่จะสนองตอบความต้องการของประชาชน
- 3) การแบ่งโครงสร้างทางการเมืองให้มีความแตกต่างและมีความชำนาญเฉพาะ เพื่อส่งเสริมให้ระบบการเมืองมีสมรรถนะในการตอบสนองความต้องการของประชาชน
- 4) การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบมีเหตุมีผล เพื่อให้การตัดสินใจของประชาชนเป็นไปด้วยความยุติธรรม เพราะความยุติธรรมล้วนมีเหตุมีผลที่เหมาะสมทั้งสิ้น
- 5) การเสริมสร้างความเป็นอิสระของระบบย่อย ระบบการเมืองที่มีการพัฒนาจะส่งเสริมการบริหารให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การกระจายอำนาจทางการเมืองเพื่อให้หน่วยย่อยมีความเป็นอิสระในการบริหาร จะเป็นปัจจัยสำคัญในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหาร เพื่อให้ระบบการเมืองมีสมรรถนะในการตอบสนองความต้องการของประชาชน บรรลุตามเป้าหมายของการพัฒนาทางการเมือง

กลไกสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาทางการเมืองคือ กระบวนการเสริมสร้างให้ประชาชนมีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้ เพราะคุณลักษณะของระบบการเมืองที่พัฒนาแท้จริงก็คือ คุณลักษณะของระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น การเสริมสร้างประชาชนให้มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย จึงเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทางการเมือง

การเสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย จะต้องเริ่มต้นด้วยการเผยแพร่ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ จนกระทั่งเกิดความเชื่อมั่นและศรัทธาในคุณค่าของระบอบประชาธิปไตย โดยตัดสินใจนำหลักการประชาธิปไตยมาเป็นหลักปฏิบัติในการดำรงชีวิตทางการเมืองของสังคม ด้วยกระบวนการเหล่านี้จะนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาทางการเมืองตามเป้าหมายที่สังคมปรารถนา คือ การมีชีวิตที่ดีและมีความสุขของประชาชน

8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สาขาทิพย์ สุกดิพันธ์ (2524) ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การเรียนรู้ทางการเมืองของเยาวชนไทยที่ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในกรุงเทพฯ" พบว่า นักเรียนมีระดับความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง อายุของนักเรียน ระดับชั้นเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับระดับความรู้สึกมีสมรรถนะทางการเมือง นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมีระดับความไว้วางใจทางการเมืองอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

**สมบัติ อัครงษ์วงศ์ (2542) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติทางการเมืองของ
เยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร” พบว่า เยาวชนส่วนใหญ่สนใจในการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น
การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ร้อยละ 71.8 เป็นต้น นอกจากนี้ยังพบว่า เยาวชนส่วนใหญ่มีทัศนคติทาง
การเมืองแบบประชาธิปไตยค่อนข้างสูง**

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร

ประชากร นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระบุรี เขต 1 อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548 จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 83 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ เป็นการวิจัยในเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน

- ตอนที่ 1. เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของนักเรียน
- ตอนที่ 2. เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของนักเรียน
- ตอนที่ 3. เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลความสนใจทางการเมืองของนักเรียน
- ตอนที่ 4. เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองของนักเรียน
- ตอนที่ 5. เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อผู้ศึกษาจัดทำแบบสอบถามฉบับแก้ไขปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะได้ทำการขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียนต่างๆ ที่เป็นแหล่งข้อมูลตามที่กล่าวไว้ในหัวข้อประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เพื่อไปจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้รับแบบสอบถามจากโรงเรียนครบตามเป้าหมายร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามและคัดเลือกแบบสอบถามที่ใช้ได้แล้ว ผู้ศึกษาจะดำเนินการบันทึกข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติเชิงพรรณนา(Descriptive Statistics) ดังนี้

- 1) ข้อมูลด้านสถานภาพ
วิเคราะห์ด้วยสถิติความถี่ และร้อยละ
- 2) ข้อมูลด้านการเปิดรับข่าวสาร และความสนใจในทางการเมือง
วิเคราะห์ด้วยสถิติความถี่ และร้อยละ

3) **ข้อมูลด้านความรู้ทางการเมือง**

วิเคราะห์ด้วยการแปลงคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามเป็นคะแนนร้อยละ แล้วจึงเทียบคะแนนร้อยละเป็นระดับผลความรู้และความคิดเห็น โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ คือ

ระดับผลความรู้ ทางการเมือง	ความหมาย	ช่วงคะแนนร้อยละ	หมายเหตุ
4	ดีมาก	80 - 100	
3	ดี	70 - 79	
2	ปานกลาง	60 - 69	
1	พอใช้	50 - 59	
0	ควรปรับปรุง	0 - 49	

4) **ข้อมูลด้านความคิดเห็นทางการเมือง**

วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนจากแบบสอบถามในแต่ละข้อด้วยสถิติความถี่ และร้อยละ

5. **ระยะเวลาและสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย**

- ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตั้งแต่วันที่ 15 ถึง 30 กันยายน 2548

- สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล

โรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1

อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง **ความรู้และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" ต่อการเมืองไทย** เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าว ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีใช้แบบสอบถาม สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของเนื้อหาแล้ว จึงนำไปวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษานำเสนอตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน

ตารางที่ 4.1 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลสถานภาพ

ข้อมูลสถานภาพ	จำนวน (N =83)	ร้อยละ	หมายเหตุ
อายุ			
- 16 ปี	-	-	
- 17 ปี	8	9.6	
- 18 ปี	75	90.4	
เพศ			
- ชาย	31	37.3	
- หญิง	52	62.7	
กำลังศึกษาในชั้น			
- ม. 6	83	100	
ติดตามข่าวสารการเมืองเป็นเวลานาน			
- น้อยกว่า 3 เดือน	-	-	
- 3-6 เดือน	-	-	
- มากกว่า 6-12 เดือน	83	100	
- อื่นๆ	-	-	

ข้อมูลสถานภาพ	จำนวน (N =83)	ร้อยละ	หมายเหตุ
<u>ความรู้เกี่ยวกับการเมืองในระบบประชาธิปไตย</u>			
- มาก	20	24.1	
- ปานกลาง	59	71.1	
- เล็กน้อย	4	4.8	
- ไม่มีเลย	-	-	

ในการศึกษาครั้งนี้ ปรากฏจากตารางที่ 4.1 ว่านักเรียนที่เป็นประชากรส่วนใหญ่มีอายุ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 90.4 และอายุ 17 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.6

เมื่อจำแนกตามเพศ ปรากฏว่า นักเรียนที่เป็นประชากรปรากฏมีเพศชายและเพศหญิง ในอัตราส่วนดังนี้ คือ ร้อยละ 37.3 และ 62.7 ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาของนักเรียนที่เป็นประชากร ปรากฏว่า ประชากรทั้งหมด กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 100 นักเรียนใช้เวลาติดตามข่าวสารทางการเมืองนานมากกว่า 6-12 เดือน ถึงร้อยละ 100 สำหรับความรู้ความเข้าใจของนักเรียนต่อการเมืองในระบบประชาธิปไตยนั้นปรากฏว่า มีนักเรียนส่วนใหญ่เชื่อมั่นว่าตนเองมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประชาธิปไตยในระดับปานกลางสูงถึง ร้อยละ 71.1 กลุ่มที่บอกว่ามีความรู้และความเข้าใจมาก มีร้อยละ 24.1 และกลุ่มที่มีความรู้และความเข้าใจเล็กน้อยมีเพียงร้อยละ 4.8

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของนักเรียน

**ตารางที่ 4.2 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามข้อมูลการเปิดรับ
ข่าวสารทางการเมืองของนักเรียน**

ข้อมูลการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง	จำนวน (N = 83)	ร้อยละ	หมายเหตุ
<u>ความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมือง</u>			
- ประจำ	25	30.2	
- บางครั้ง	49	59.0	
- นาน ๆ ครั้ง	7	8.4	
- ไม่สนใจเลย	2	2.4	
<u>การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมือง</u>			
<u>ภายในครอบครัว</u>			
- ประจำ	15	18.1	
- บางครั้ง	47	56.6	
- นาน ๆ ครั้ง	17	20.5	
- ไม่สนใจเลย	4	4.8	
<u>การสนับสนุนของโรงเรียน</u>			
- สนับสนุนมาก	47	56.6	
- สนับสนุนปานกลาง	32	38.6	
- ไม่ค่อยสนับสนุน	4	4.8	
- ไม่สนับสนุนเลย	-	-	
<u>สื่อที่ใช้ในการติดตามข่าวสารทางการเมือง</u>			
- โทรทัศน์	63	75.9	
- วิทยุ	5	6.0	
- หนังสือพิมพ์	15	18.1	
- อื่น ๆ	-	-	

จากตารางที่ 4.2 ปรากฏว่า นักเรียนที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ให้ความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ เป็นเพียงบางครั้งเท่านั้น คิดเป็นอัตราร้อยละ 59 ส่วนที่ติดตามเป็นประจำ มีเพียงร้อยละ 30.2 สำหรับผู้ติดตามนาน ๆ ครั้ง และไม่สนใจเลยมีอัตราร้อยละ 8.4 และ 2.4 ตามลำดับ

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับการที่นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองภายในครอบครัวนั้น ปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่ที่เป็นประชากรจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองเป็นบางครั้งคิดเป็นร้อยละ 56.6 และกลุ่มที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเป็นประจำ มีเพียงร้อยละ 18.1 นับว่าอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่ไม่ค่อยได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองภายในครอบครัวคือ กระทำนาน ๆ ครั้ง มีถึงร้อยละ 20.5 และเมื่อรวมกับกลุ่มที่ไม่สนใจจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองภายในครอบครัวมีถึงร้อยละ 4.8 ทั้งสองกลุ่มนี้จึงมีจำนวนค่อนข้างสูง คือคิดเป็นร้อยละ 25.3

ในส่วนของข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของโรงเรียนในการสนับสนุนให้นักเรียนสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองนั้น ปรากฏว่า โรงเรียนให้การสนับสนุนมากถึงร้อยละ 56.6 โรงเรียนให้การสนับสนุนปานกลางร้อยละ 38.6 และโรงเรียนไม่ค่อยให้การสนับสนุนร้อยละ 4.8

สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสื่อต่าง ๆ ที่นักเรียนใช้ในการติดตามข่าวสารทางการเมืองนั้น ปรากฏว่า สื่อโทรทัศน์ได้รับความนิยมมากที่สุด กล่าวคือ นักเรียนที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อโทรทัศน์ถึงร้อยละ 75.9 รองลงมาผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ร้อยละ 18.1 และผ่านสื่อวิทยุเพียง ร้อยละ 6

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในทางการเมืองของนักเรียน

ตารางที่ 4.3 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความสนใจในทางการเมืองของนักเรียน

ความสนใจในทางการเมือง	จำนวน (N =83)	ร้อยละ	หมายเหตุ
<u>การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง</u>			
- ไปใช้สิทธิ	70	84.3	
- ไม่แน่ใจ	13	15.7	
- ไม่ไปใช้สิทธิ	-	-	
<u>ความตั้งใจเลือกพรรคหรือบุคคล</u>			
- เลือกพรรค	14	16.9	
- เลือกบุคคล	25	30.1	
- เลือกพรรคและบุคคล	37	44.6	
- ไม่แน่ใจ	7	8.4	
<u>ความสนใจจะเป็นนักการเมือง</u>			
- สนใจ	12	14.5	
- ไม่แน่ใจ	27	32.5	
- ไม่สนใจ	44	53.0	
<u>การมีส่วนร่วมในทางการเมือง</u>			
- ติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่างๆ	47	56.6	
- แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในครอบครัว	10	12.1	
- ร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน	26	31.3	

จากตารางที่ 4.3 ปรากฏข้อมูลเกี่ยวกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งว่า นักเรียนที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ยืนยันว่าจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งสูงถึงร้อยละ 84.3 และมีผู้ไม่แน่ใจที่จะไปใช้สิทธิเลือกตั้งร้อยละ 15.7 สำหรับผู้ที่จะไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งไม่มี

ข้อมูลเกี่ยวกับความตั้งใจในการเลือกพรรคหรือเลือกบุคคล ปรากฏว่า นักเรียนที่เป็นประชากรส่วนใหญ่สนใจที่จะพิจารณาเลือกทั้งพรรคและบุคคลพร้อมๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 44.6 ส่วนที่ตั้งใจจะเลือกบุคคล คิดเป็นร้อยละ 30.1 และกลุ่มที่ตัดสินใจจะเลือกพรรคการเมือง มีเพียงร้อยละ 16.9 สำหรับผู้ที่ไม่แน่ใจว่าจะตัดสินใจเลือกอย่างไร มีเพียงร้อยละ 8.4 เท่านั้น

ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจที่จะเป็นนักการเมือง ปรากฏว่า นักเรียนที่เป็นประชากรไม่สนใจที่จะเป็นนักการเมืองในอนาคตมีอัตราสูงถึงร้อยละ 53 และกลุ่มที่ไม่แน่ใจ ร้อยละ 32.5 ส่วนกลุ่มที่มีความสนใจจะเป็นนักการเมืองในอนาคตคิดเป็นอัตราร้อยละ 14.5

ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ปรากฏว่า นักเรียนที่เป็นประชากรส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในทางการเมืองโดยการติดตามข่าวสารจากสื่อต่างๆ ร้อยละ 56.6 สำหรับการมีส่วนร่วมในทางการเมืองของนักเรียนโดยการร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองภายในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 31.3 และ 12.1 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองของนักเรียน

**ตารางที่ 4.4 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความรู้ทางการเมือง
ของนักเรียน**

ระดับความรู้ ทางการเมือง	จำนวน (N = 83)	ร้อยละ
ดีมาก	-	-
ดี	12	14.5
ปานกลาง	63	75.9
พอใช้	8	9.6
ควรปรับปรุง	-	-
รวม	83	100

ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ทางการเมืองของนักเรียนที่เป็นประชากร ปรากฏว่า ส่วนใหญ่
มีความรู้ทางการเมืองแบบประชาธิปไตยอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 75.9 รองลงมาอยู่
ในระดับดี ร้อยละ 14.5 และในระดับพอใช้ ร้อยละ 9.6

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียน

ตารางที่ 4.5 แสดงร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความคิดเห็นทางการเมือง

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การเมืองไทย	จำนวนและร้อยละ (N = 83)				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. การเลือกตั้งในระบบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนมีโอกาสเลือกคนดีเป็น นายกรัฐมนตรี	-	35 (42.17%)	14 (16.87%)	34 (40.96%)	-
2. การเมืองเป็นเรื่องของเจ้าของนาย ประชาชนทั่วไปไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว	-	-	-	52 (62.65%)	31 (37.35%)
3. มนุษย์เท่านั้น ถ้าปราศจากเสรีภาพ ก็เปรียบเสมือนไม่ใช่มนุษย์	24 (28.92%)	51 (61.44%)	8 (9.64%)	-	-
4. การชุมนุมประท้วงของประชาชน ทำให้บ้านเมืองสับสนวุ่นวาย รัฐบาล ควรสั่งห้ามโดยเด็ดขาด	-	15 (18.07%)	17 (20.48%)	38 (45.79%)	13 (15.66%)
5. ผู้หญิงต้องได้รับโอกาสที่จะเป็นผู้นำ ประเทศเช่นเดียวกับผู้ชาย	42 (50.60%)	13 (15.66%)	10 (12.05%)	18 (21.69%)	-
6. รัฐบาลควรให้ผู้มีสติปัญญาเฉลียว ฉลาดเท่านั้นได้ศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้น	-	27 (32.53%)	14 (16.87%)	42 (50.60%)	-
7. การทรมาณผู้ต้องหาให้รับสารภาพ เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย	29 (34.94%)	47 (56.63%)	7 (8.43%)	-	-

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การเมืองของไทย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8. นายกรัฐมนตรีควรมีอำนาจเด็ดขาด ในการสั่งประหารชีวิตผู้กระทำความผิด ร้ายแรง โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณา ของศาล	-	13 (15.66%)	17 (20.48%)	38 (45.79%)	15 (18.07%)
9. ฝ่ายค้าน(เสียงข้างน้อย) มีประโยชน์ ช่วยตรวจสอบและควบคุมรัฐบาลมิให้ ใช้อำนาจไปในทางที่ผิด	8 (09.64%)	33 (39.76%)	31 (37.35%)	11 (13.25%)	-
10. การตัดสินใจของสภาผู้แทนราษฎร ต้องยึดหลักเสียงข้างมาก จึงทำให้ ล่าช้าไม่ทันต่อการแก้ไขปัญหา	-	36 (43.37%)	18 (21.69%)	29 (34.94%)	-
11. ประชาชนต้องมีอำนาจในการเลือกตั้ง และถอดถอนผู้นำทางการเมืองได้	21 (25.30%)	39 (46.99%)	20 (24.10%)	3 (03.61%)	-
12. มีการซื้อสิทธิขายเสียงกันมาก จึงไม่ ควรให้อำนาจประชาชนใช้สิทธิ เลือกตั้ง	-	7 (08.43%)	9 (10.85%)	42 (50.60%)	25 (30.12%)
13. ประชาชนจะนับถือศาสนาใดก็ได้ หรือไม่นับถือศาสนาใดก็ได้	-	38 (45.78%)	14 (16.87%)	31 (37.35%)	-
14. ศาสนาเป็นสิ่งที่ดี รัฐบาลควรบังคับ ให้ประชาชนทุกคนต้องนับถือศาสนา	-	25 (30.12%)	11 (13.25%)	47 (56.63%)	-
15. คนเรามีความสามารถไม่เท่ากัน แต่ รัฐบาลต้องจัดให้ประชาชนได้รับ โอกาสทางการศึกษาอย่างเท่า เทียมกัน	15 (18.07%)	45 (54.22%)	13 (15.66%)	10 (12.05%)	-
16. คนเราเกิดมาจะยากดีมีจน ขึ้นอยู่กับ บุญวาสนา หรือกรรมเก่าแต่ชาติ ปางก่อน	-	9 (10.84%)	26 (31.33%)	34 (40.96%)	14 (16.87%)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การเมืองของไทย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
17. ประชาชนเลือกผู้แทนราษฎรเพื่อไม่ให้ ทำหน้าที่บัญญัติกฎหมายตามความ ต้องการของประชาชน	28 (33.73%)	41 (49.40%)	6 (07.23%)	8 (09.64%)	-
18. เป็นเรื่องธรรมดาที่คนรวยจะได้รับ อภิสิทธิ์จากกฎหมายมากกว่าคนจน	-	-	6 (07.23%)	40 (48.19%)	37 (44.58%)
19. ในการบริหารประเทศ นายกรัฐมนตรี ควรตัดสินใจโดยคำนึงถึงความ ต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ เป็นหลัก	15 (18.07%)	41 (49.40%)	14 (16.87%)	13 (15.66%)	-
20. ประชาชนชุมนุมประท้วงนอกสภา เพราะเห็นว่ามติของสภาผู้แทนราษฎร ไม่เป็นไปตามความต้องการของกลุ่ม พวกตน เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	-	26 (31.33%)	24 (28.91%)	33 (39.76%)	-

ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียนที่เป็นประชากร ปรากฏว่า
มีความคิดเห็นทางการเมืองดังนี้ คือ

1. การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนมีโอกาสเลือกคนดีเป็น
นายกรัฐมนตรี ปรากฏว่า ประชากรมีทั้งเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ร้อยละ 42.17 และร้อยละ
40.96 ตามลำดับ

2. การเมืองเป็นเรื่องของเจ้าของนาย ประชาชนทั่วไปไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว
ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 62.65 และร้อยละ
37.35 ตามลำดับ

3. มนุษย์เรานั้น ถ้าปราศจากเสรีภาพ ก็เปรียบเสมือนไม่ใช่มนุษย์ ปรากฏว่า
ประชากรเห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 61.45 และร้อยละ 28.92 ตามลำดับ

4. การชุมนุมประท้วงของประชาชน ทำให้บ้านเมืองสับสนวุ่นวาย รัฐบาลควรสั่งห้ามโดยเด็ดขาด ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 45.78 และร้อยละ 15.66 โดยมีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 18.07

5. ผู้หญิงต้องได้รับโอกาสที่จะเป็นผู้นำประเทศเช่นเดียวกับผู้ชาย ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 50.60 และเห็นด้วย ร้อยละ 15.66 โดยมีผู้ไม่เห็นด้วย ร้อยละ

21.69

6. รัฐบาลควรให้ผู้มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดเท่านั้นได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 50.60 โดยมีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 32.53

7. การทรมานผู้ต้องหาให้รับสารภาพ เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 56.63 รองลงมาเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 34.94

8. นายกรัฐมนตรีควรมีอำนาจเด็ดขาดในการสั่งประหารชีวิตผู้กระทำผิดร้ายแรง โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณาของศาล ปรากฏว่า ประชากรไม่เห็นด้วย ร้อยละ 45.78 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 18.07 โดยมีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 15.66

9. ฝ่ายค้าน(เสียงข้างน้อย) มีประโยชน์ช่วยตรวจสอบและควบคุมรัฐบาลมิให้ใช้อำนาจไปในทางที่ผิด ปรากฏว่า ประชากรเห็นด้วย ร้อยละ 39.76 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 9.64 โดยมีผู้ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 13.25

10. การตัดสินใจของสภาผู้แทนราษฎรต้องยึดหลักเสียงข้างมาก จึงทำให้ล่าช้าไม่ทันต่อการแก้ไขปัญหา ปรากฏว่า ประชากรเห็นด้วย ร้อยละ 43.37 โดยมีผู้ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 34.94

11. ประชาชนต้องมีอำนาจในการเลือกตั้งและถอดถอนผู้นำทางการเมืองได้ ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่ต่างเห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 46.99 และร้อยละ 25.30 ตามลำดับ โดยมีผู้ไม่เห็นด้วยเพียง ร้อยละ 3.61

12. มีการซื้อสิทธิขายเสียงกันมาก จึงไม่ควรให้อำนาจประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้ง ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่ต่างไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 50.60 และร้อยละ 30.12 ตามลำดับ โดยมีผู้เห็นด้วยเพียง ร้อยละ 8.43

13. ประชาชนจะนับถือศาสนาใดก็ได้ หรือไม่นับถือศาสนาใดก็ได้เช่นเดียวกัน ปรากฏว่า ประชากรมีทั้งเห็นด้วย และไม่เห็นด้วย ร้อยละ 45.78 และร้อยละ 37.35 ตามลำดับ

14. ศาสนาเป็นสิ่งที่ดี รัฐบาลควรบังคับให้ประชาชนทุกคนต้องนับถือศาสนา ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 56.63 โดยมีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 30.12

15.คนเรามีความสามารถไม่เท่ากัน แต่รัฐบาลต้องจัดให้ประชาชนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 54.22 และร้อยละ 18.07 ตามลำดับ โดยมีผู้ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 12.05

16.คนเราเกิดมาจะยากดีมีจน ขึ้นอยู่กับบุญวาสนา หรือกรรมเก่ามาแต่ชาติปางก่อน ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 40.96 และร้อยละ 16.87 ตามลำดับ โดยมีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 10.84

17.ประชาชนเลือกผู้แทนราษฎรเพื่อให้ไปทำหน้าที่บัญญัติกฎหมายตามความต้องการของประชาชน ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 49.40 และร้อยละ 33.73 โดยมีผู้ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 9.64

18 เป็นเรื่องธรรมดาที่คนรวยจะได้รับอภิสิทธิ์จากกฎหมายมากกว่าคนจน ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 48.19 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 44.58

19.ในการบริหารประเทศ นายกรัฐมนตรีควรตัดสินใจโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนส่วนใหญ่เป็นหลัก ปรากฏว่า ประชากรส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 49.40 รองลงมาเห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 18.07 และไม่เห็นด้วย ร้อยละ 15.66

20.ประชาชนชุมนุมประท้วงนอกสภา เพราะเห็นว่า มติของสภาผู้แทนราษฎรไม่เป็นไปตามความต้องการของกลุ่มพวกตน ปรากฏว่า ประชากรไม่เห็นด้วย ร้อยละ 39.76 และเห็นด้วย ร้อยละ 31.33

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความรู้และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" ต่อการเมืองไทย ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และความคิดเห็นของนักเรียนต่อการเมืองไทย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2548

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ "แบบสอบถาม" ประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของนักเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในทางการเมืองของนักเรียน และข้อมูลเกี่ยวกับความรู้และความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียนในโรงเรียนดังกล่าว

เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องแม่นยำของข้อมูล แล้วตรวจให้คะแนนและลงรหัสข้อมูล ทำการวิเคราะห์ผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

สรุปการวิจัย

1. สถานภาพของนักเรียน

นักเรียนที่เป็นประชากรส่วนใหญ่มีอายุ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 90.4 และมีอายุ 17 ปี มีเพียงร้อยละ 9.6 จำแนกเป็นเพศชาย ร้อยละ 37.3 และเป็นเพศหญิง ร้อยละ 62.7 และประชากรทั้งหมดกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำหรับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองในระบบประชาธิปไตย ปรากฏว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวปานกลาง ร้อยละ 71.1

2. การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของนักเรียน

นักเรียนที่เป็นประชากรส่วนใหญ่สนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านทางสื่อต่างๆ เป็นเพียงบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59 มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองภายในครอบครัวเป็นบางครั้ง คิดเป็นร้อยละ 56.6 โดยโรงเรียนมีส่วนในการสนับสนุนให้เยาวชนสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองเป็นอย่างมาก ร้อยละ 56.6 และสื่อโทรทัศน์เป็นช่องทางที่นักเรียนใช้ในการติดตามข่าวสารทางการเมืองมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.9

3. ความสนใจในทางการเมืองของนักเรียน

นักเรียนที่เป็นประชากรส่วนใหญ่จะไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งสูงถึงร้อยละ 84.3 มีความสนใจที่จะพิจารณาเลือกทั้งพรรคและบุคคลเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.6 มีผู้สนใจที่จะเป็นนักการเมืองในอนาคตเพียงร้อยละ 14.5 ในขณะที่ผู้ไม่สนใจจะเป็นนักการเมืองในอนาคตมีมากถึงร้อยละ 53 ในเรื่องการมีส่วนร่วมในทางการเมือง พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านสื่อต่าง ๆ ร้อยละ 56.6 และร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียนเป็นลำดับรองลงมา ร้อยละ 31.3

4. ความรู้ทางการเมืองของนักเรียน

จากการศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนที่เป็นประชากรส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 75.9 รองลงมาอยู่ในระดับดี ร้อยละ 14.5 และในระดับที่พอใช้ ร้อยละ 9.6

5. ความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียน

จากการศึกษาวิจัยพบว่า นักเรียนที่เป็นประชากรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเมืองแบบประชาธิปไตยดังนี้ คือ

1) หลักอำนาจอธิปไตย

1.1 นักเรียนเห็นด้วย ที่การเลือกตั้งของประชาชนจะทำให้มีโอกาสได้คนดีเป็นนายกรัฐมนตรี ร้อยละ 42.17 และไม่เห็นด้วย ร้อยละ 40.96

1.2 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่การเมืองเป็นของคนบางกลุ่มเท่านั้น ร้อยละ 62.65 และร้อยละ 37.35 ตามลำดับ

1.3 นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ประชาชนต้องมีอำนาจในการเลือกตั้งและถอดถอนผู้นำทางการเมืองได้ ร้อยละ 46.99 และร้อยละ 25.30 ตามลำดับ

1.4 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะไม่ให้ประชาชนใช้สิทธิในการเลือกตั้ง อันเนื่องมาจากมีการซื้อสิทธิขายเสียง ร้อยละ 50.60 และร้อยละ 30.12 ตามลำดับ

2) หลักเสรีภาพ

2.1 นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่งที่มนุษย์ต้องมีเสรีภาพ ร้อยละ 61.45 และร้อยละ 28.92 ตามลำดับ

2.2 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่รัฐบาลจะสั่งห้าม การชุมนุมประท้วงของประชาชน เพราะทำให้บ้านเมืองสับสนวุ่นวาย ร้อยละ 45.78 และร้อยละ 15.66 ตามลำดับ แต่ก็มีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 18.07

2.3 นักเรียนเห็นด้วยที่ประชาชนจะนับถือหรือไม่นับถือศาสนาใดก็ได้ ร้อยละ 45.78 แต่ที่ไม่เห็นด้วยมี ร้อยละ 37.35

2.4 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยที่จะให้รัฐบาลบังคับประชาชนทุกคนต้องนับถือ ศาสนา ร้อยละ 56.63 แต่ก็มีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 30.12

3) หลักเสมอภาค

3.1 นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วยที่ผู้หญิงต้องได้รับโอกาสที่จะเป็น ผู้นำประเทศเช่นเดียวกับผู้ชาย ร้อยละ 50.60 และร้อยละ 15.66 ตามลำดับ แต่ก็มีผู้ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 21.69

3.2 นักเรียนไม่เห็นด้วยที่รัฐบาลจะให้เฉพาะผู้ที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดเท่านั้นได้ ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ร้อยละ 50.60 แต่ก็มีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 32.53

3.3 นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่งที่รัฐบาลต้องจัดให้ประชาชนได้รับ โอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน ร้อยละ 54.22 และร้อยละ 18.07 ตามลำดับ แต่ก็มีผู้ที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 12.05

3.4 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่คนเราเกิดมาจะยากดีมีจน เป็นเพราะบุญวาสนาหรือกรรมเก่าแต่ชาติปางก่อน ร้อยละ 40.96 และร้อยละ 16.87 ตามลำดับ แต่ก็มีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 10.84

4) หลักกฎหมาย

4.1 นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่งที่การทรมานผู้ต้องหาให้รับ สารภาพเป็นสิ่งที่ไม่ถูกกฎหมาย ร้อยละ 56.63 และร้อยละ 34.94 ตามลำดับ

4.2 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่จะให้นายกรัฐมนตรีมี อำนาจเด็ดขาดสั่งประหารชีวิตผู้กระทำผิดร้ายแรงโดยไม่ผ่านการพิจารณาจากศาล ร้อยละ 45.78 และร้อยละ 18.07 ตามลำดับ แต่ก็มีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 15.66

4.3 นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ประชาชนเลือกผู้แทน ราษฎรไปเพื่อให้ทำหน้าที่บัญญัติกฎหมายตามความต้องการของประชาชน ร้อยละ 49.40 และ ร้อยละ 33.73 ตามลำดับ แต่ก็มีผู้ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 9.64

4.4 นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งที่คนรวยจะมีอภิสิทธิ์ จากกฎหมายมากกว่าคนจน ร้อยละ 48.19 และร้อยละ 44.58 ตามลำดับ

5) หลักเสียงข้างมาก

5.1 นักเรียนเห็นด้วยที่ฝ่ายค้าน(เสียงข้างน้อย) ช่วยตรวจสอบและควบคุมรัฐบาล มิให้ใช้อำนาจไปในทางที่ผิด ร้อยละ 39.76 แต่ก็มีผู้ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 13.25

5.2 นักเรียนเห็นด้วยที่การตัดสินใจของสภาผู้แทนราษฎรต้องยึดเสียงข้างมาก ทำให้ล่าช้าไม่ทันต่อการแก้ปัญหา ร้อยละ 43.37 แต่ก็มีผู้ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 34.94

5.3 นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วย และเห็นด้วยอย่างยิ่งที่การบริหารประเทศ นายกรัฐมนตรีควรตัดสินใจโดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นหลัก ร้อยละ 49.40 และร้อยละ 18.07 แต่ก็มีผู้ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 15.66

5.4 นักเรียนไม่เห็นด้วยที่ประชาชนชุมนุมประท้วงนอกสภา เพราะมติของสภาผู้แทนราษฎรไม่เป็นไปตามความต้องการของกลุ่มพวกตน ร้อยละ 39.76 แต่ก็มีผู้เห็นด้วย ร้อยละ 31.33

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้พบว่า เยาวชนที่เป็นประชากรส่วนใหญ่ให้ความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองผ่านทางสื่อต่าง ๆ เพียงบางครั้งเท่านั้น ข้อมูลนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่เกี่ยวข้องทุกระดับควรพิจารณาแสวงหาแนวทางส่งเสริมให้เยาวชนหันมาให้ความสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองให้มากขึ้น และลดจำนวนผู้ที่ไม่ค่อยสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองตลอดจนถึงไม่สนใจเลยให้มีจำนวนน้อยที่สุด โดยเฉพาะสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว และสถาบันที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ต้องให้ความสนใจอย่างจริงจัง

สำหรับข้อมูลเกี่ยวกับการที่เยาวชนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองภายในครอบครัวนั้น ส่วนใหญ่ประชากรจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองเป็นบางครั้ง แสดงให้เห็นว่า ผู้นำครอบครัวในสังคมไทยยังไม่ให้ความสนใจหรือความสำคัญกับเรื่องการเมือง จึงไม่พยายามปลูกฝัง อบรมและหล่อหลอมให้เยาวชนในครอบครัวมีความรู้ความเข้าใจในระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น ครอบครัวจะต้องหมั่นพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองกับสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะบุตรหลานในครอบครัวให้มากยิ่งขึ้น

ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบาทของโรงเรียนในการสนับสนุนให้เยาวชนได้สนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองนั้น แม้นักเรียนส่วนใหญ่จะแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนของพวกเขาให้การสนับสนุนในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก แต่ในส่วนที่ไม่ค่อยให้การสนับสนุนและไม่สนับสนุนเลยเมื่อรวมกันแล้วมีอัตราสูงเกือบครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งหมด ดังนั้น สถานศึกษาแห่งนี้ควรที่จะกำหนดเป็นนโยบายสำคัญในการเร่งรัดและส่งเสริมให้โรงเรียนได้สนับสนุนและส่งเสริมในเรื่องนี้อย่างจริงจัง

สำหรับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความเข้าใจของเยาวชนต่อการเมืองไทยนั้น ปรากฏว่า เยาวชนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ในระดับปานกลาง ประเด็นนี้ สถานศึกษา สถาบันครอบครัว และผู้เกี่ยวข้องควรจะให้ความสนใจมากขึ้น ทั้งในเรื่องคุณภาพของหลักสูตร คุณภาพของบุคลากร คุณภาพของสื่อต่างๆ ที่ทำหน้าที่สื่อสารเรื่องการเมืองไทยแบบประชาธิปไตย ทั้งภายในโรงเรียน ครอบครัว และชุมชน

ในส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสื่อต่าง ๆ ที่เยาวชนใช้ติดตามข่าวสารทางการเมืองนั้น ปรากฏว่า สื่อโทรทัศน์มีความสำคัญที่สุด แสดงให้เห็นว่าสื่อนี้มีบทบาทเป็นอย่างมากมาก ดังนั้น สถานศึกษา สถาบันครอบครัว หรือผู้เกี่ยวข้องที่รับผิดชอบในเรื่องนี้มีความต้องการจะเผยแพร่ข่าวสารด้านการเมือง เพื่อปลูกฝัง อบรมและหล่อหลอมให้เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจการเมืองในระบบประชาธิปไตยอย่างมีประสิทธิภาพ ก็ควรเลือกใช้สื่อโทรทัศน์เป็นสำคัญ ซึ่งในปัจจุบันนี้ สื่อโทรทัศน์ทั้งหมดก็เป็นของรัฐบาล แม้จะให้เอกชนเช่าสัมปทานไปดำเนินการบ้าง แต่สิทธิทั้งหมดก็ยังเป็นของรัฐบาล ดังนั้น การใช้สื่อโทรทัศน์ในเรื่องนี้ก็สามารถทำได้โดยง่าย นอกจากนี้ รัฐบาลยังอนุญาตให้มีเคเบิลทีวีอีกจำนวนมาก ถ้ารัฐบาลมุ่งมั่นจะใช้โทรทัศน์เป็นสื่อเพื่อเผยแพร่ข่าวสารทางการเมืองอย่างจริงจัง เชื่อมั่นว่าในไม่ช้าจะส่งผลให้การพัฒนาการเมืองแบบประชาธิปไตยของไทยมีเสถียรภาพมั่นคงยิ่งขึ้น

ในการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของเยาวชนที่เป็นประชากร ปรากฏว่า มีความสนใจจะไปใช้สิทธิเป็นครั้งแรกในชีวิตค่อนข้างสูง แสดงว่า เยาวชนในวันนี้จะเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาการเมืองแบบประชาธิปไตยในอนาคต อย่างไรก็ตาม สถานศึกษา สถาบันครอบครัว และผู้ที่เกี่ยวข้องควรให้ความสนใจในการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ และคุณค่าของการเมืองระบอบประชาธิปไตยต่อเยาวชนให้มากขึ้น

สำหรับความตั้งใจในการเลือกพรรคการเมืองหรือบุคคล ปรากฏว่า นักเรียนที่เป็นประชากรส่วนใหญ่สนใจจะเลือกทั้งพรรคและบุคคล ถือว่าเป็นนิมิตหมายที่ดี เพราะต่อไปเมื่อเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองแบบประชาธิปไตยมากขึ้น เยาวชนอาจจะให้ความสนใจที่จะเลือกพรรคการเมืองมากกว่าบุคคล ซึ่งถ้าระบบพรรคการเมืองเข้มแข็งจะทำให้รัฐบาลมีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น

จากข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจที่จะเป็นนักการเมืองของนักเรียน แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เป็นประชากรไม่สนใจที่จะเป็นนักการเมืองในอนาคตเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด ดังนั้นประเด็นนี้ ควรพิจารณาปรับปรุงและแก้ไขให้เยาวชนในอนาคตเพิ่มความสนใจที่จะเข้าไปมีบทบาททางการเมืองโดยตรงมากขึ้น

ความรู้ทางการเมืองของนักเรียนส่วนใหญ่ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น สถานศึกษา สถาบันครอบครัว และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของเยาวชนในเรื่องนี้ เพื่อทราบถึงสาเหตุ และวางแผนเพื่อแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการเมืองให้เยาวชนมีระดับความรู้และความคิดเห็นทางการเมืองดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาข้างต้นสามารถนำมากำหนดเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็น ตลอดถึงการตระหนักในคุณค่าของการเมืองระบอบประชาธิปไตยในหมู่เยาวชนของโรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนานุกูล" ได้ดังนี้

1. โรงเรียนควรนำการสื่อสารมาปรับใช้ในการเผยแพร่ข่าวสารและรณรงค์ในทางการเมือง ทั้งด้านการสร้างความรู้ ความเข้าใจ สร้างทัศนคติ สร้างพฤติกรรม และสร้างการเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเมืองอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ โดยเป็นนโยบายสำคัญของโรงเรียน
2. โรงเรียนควรขอความร่วมมือและรณรงค์ให้สถาบันครอบครัวเข้ามามีบทบาทในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแก่เยาวชนที่เป็นสมาชิกของตน เนื่องจากสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่มีบทบาทในการพัฒนาและหล่อหลอมบุคลิกภาพของเยาวชนเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้น สถาบันครอบครัว จึงควรให้ความสำคัญในการปลูกฝังและอบรมหล่อหลอมให้เยาวชนมีบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตย ด้วยการแสดงตนเป็นแบบอย่างในการใช้ชีวิตวิถีแบบประชาธิปไตย รวมทั้งกระตุ้นและส่งเสริมให้เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของการเมืองแบบประชาธิปไตยของไทยอย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรให้ความสนใจในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์สำคัญหรือน่าสนใจทางการเมืองแก่เยาวชนเป็นประจำ การดำเนินการดังกล่าว ทั้งสถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับผิดชอบต่อเยาวชนจะต้องถือเป็นนโยบายในการเผยแพร่สนับสนุน และรณรงค์ด้วยมาตรการต่างๆ อย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าสถาบันครอบครัวจะมีบทบาทเป็นแกนนำในการพัฒนาและเสริมสร้างบุคลิกภาพการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้แก่เยาวชนของท่านเป็นสำคัญ

3. สถาบันการศึกษาควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมเยาวชนให้สนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอโดยจัดโครงการและกิจกรรมตามนโยบายดังที่ได้กล่าวแล้วโดยใช้สื่อหรือช่องทางต่างๆ เป็นกลยุทธ์สำคัญในหลายรูปแบบ อาทิ

1) การจัดหลักสูตรประชาธิปไตยในโรงเรียนเพื่อให้เป็นวิชาบังคับแก่เยาวชนทุกระดับการศึกษา เนื่องจากการมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญสูงสุดในการเสริมสร้างทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตย จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดให้เป็นวิชาบังคับที่เยาวชนในโรงเรียนทุกคนจะต้องศึกษา โดยจัดสาระความรู้ให้สอดคล้องกับวุฒิภาวะทางการศึกษาของเยาวชนโดยตรง จะต้องปรับปรุงปรัชญาการศึกษาให้ชัดเจนว่า ต่อไปนี้เยาวชนไทยทุกคนจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของการเมืองตามแบบประชาธิปไตยอันเป็นระบอบการปกครองของประเทศไทย หลักสูตรดังกล่าวจะต้องมุ่งเน้นให้เยาวชนเรียนรู้และเข้าใจการเมืองระบอบประชาธิปไตย ทั้งในแง่ของปรัชญารากฐาน หลักการสำคัญในทุกด้าน รูปแบบ และความสำคัญของการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ที่มีต่อวิถีชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ทั้งนี้ เพื่อแสดงออกซึ่งการเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยที่แท้จริง

2) การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรโดยใช้วิถีประชาธิปไตยในโรงเรียนทุกระดับ นอกจากโรงเรียนจะต้องกำหนดหลักสูตรเกี่ยวกับประชาธิปไตยให้เป็นวิชาบังคับในทุกระดับการศึกษาแล้ว โรงเรียนยังจะต้องจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่างๆ ในโรงเรียนโดยวิถีประชาธิปไตยด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าเยาวชนจะมีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีเกี่ยวกับการเมืองแบบระบอบประชาธิปไตยอย่างถูกต้อง ในขณะที่เดียวกันก็ได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนด้วย และผู้บริหารสถานศึกษาควรจะมีมติเป็นหลักการสำคัญด้วยว่า การส่งเสริมให้เยาวชนสนใจเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรของโรงเรียน เป็นเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของการจัดการศึกษา เพราะกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะเป็นเวทีให้เยาวชนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติและการฝึกฝนในการทำงานร่วมกันอย่างมีความรับผิดชอบ และระบบการศึกษาควรให้โอกาสแก่เยาวชนในการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กัน เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้เยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความมั่นใจที่จะแสดงออกซึ่งความรู้และความเข้าใจของตนในการรับผิดชอบต่อปัญหาสังคม อันจะเป็นรากฐานสำคัญในการก้าวไปสู่ความสำเร็จของเยาวชนในอนาคต เพราะประสบการณ์จากกิจกรรมเสริมหลักสูตรจะมีบทบาทอย่างสำคัญในการเสริมสร้างบุคลิกภาพแบบประชาธิปไตยให้แก่เยาวชน

3) การจัดโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองแบบประชาธิปไตยให้แก่เยาวชน ควรกระทำในเชิงรุกอย่างมีสีสันเป็นที่น่าสนใจ โดยจำแนกให้เหมาะสมแก่เยาวชนในแต่ละระดับ และเปิดโอกาสให้เยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงออกในเรื่องดังกล่าว

อย่างกว้างขวางด้วย โดยเป้าหมายจะต้องมีความชัดเจนในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ในด้านการเมืองไทย และเพื่อให้เยาวชนตระหนักในคุณค่าของระบอบประชาธิปไตยอย่างถูกต้อง ในทุกๆ ด้าน ประการสำคัญการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมในเรื่องนี้จะต้องจัดให้มีการประเมินผล เป็นระยะๆ เพื่อพิจารณาและปรับปรุงให้มีความน่าสนใจและสอดคล้องกับเป้าหมายตลอดเวลา

4 ควรทำการศึกษาหรือวิจัยเรื่องนี้ให้กว้างขวางและครอบคลุมเยาวชนที่เป็นนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี และนักศึกษาในสังกัดสถาบันการศึกษาอื่นที่อยู่ใน จังหวัดสระบุรี เพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานนำไปวางแผนและปรับปรุงกระบวนการเผยแพร่ สนับสนุน ส่งเสริม และรณรงค์การสื่อสารทางการเมืองที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

กล่าวโดยสรุป กระบวนการและมาตรการต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น เป็นการปลูกฝังและ อบรมหล่อหลอมเพื่อให้ความรู้และความเข้าใจทางการเมือง (Political Socialization) เพื่อ เสริมสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองให้ปรากฏเป็นจริงในหมู่เยาวชนของโรงเรียนบ้านหมอ"พัฒนา นุกูล" ถือเป็นเสมือนหัวใจสำคัญของการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตยให้มีเสถียรภาพ มั่นคง และเป็นมาตรการสำคัญที่จะควบคุมให้ระบบการเมืองไทยสนองตอบความต้องการของ ประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและยั่งยืนสืบต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ (2542) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนชั้นกลาง รายงานวิจัย
เสนอต่อสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- บุญเลิศ ศุภคิดถก (2546) ประมวลสาระและแนวการศึกษาชุดวิชาการวิจัยและสถิติประยุกต์
ทางนิเทศศาสตร์ หน่วยที่ 2 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- พีระ จิรโสภณ (2546) ประมวลสาระและแนวการศึกษาชุดวิชาปรัชญานิเทศศาสตร์และ
ทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 10 และ 11 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ลิขิต ธีรเวคิน (2539) การเมืองการปกครองไทย พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- สมบัติ อ่างธัญวงศ์ (2542) การเมือง : แนวความคิดและการพัฒนา พิมพ์ครั้งที่ 8
กรุงเทพฯ เสมาธรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สมบัติ อ่างธัญวงศ์ (2542) ทศนคติทางการเมืองของเยาวชนในเขตกรุงเทพมหานคร
โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพฯ
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- สายทิพย์ สุกดีพันธ์ (2524) การเรียนรู้ทางการเมืองของเยาวชนไทย:กรณีศึกษากรุงเทพมหานคร
วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย
- สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ และคณะ (2543) วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลทางการศึกษา 1 พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพฯ ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เลขที่แบบสอบถาม [] [] [] [] 14

โปรดกรอกข้อมูลลงในช่องว่าง หรือกาเครื่องหมายกากบาท (X) ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านในตอนที 1 ถึง 3

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของนักเรียน

ข้อ 1 เพศ []5

ก. ชาย

ข. หญิง

ข้อ 2 อายุ []6

ก. 16 ปี

ข. 17 ปี

ค. 18 ปี

ข้อ 3 การศึกษา []7

ก. ม. 4

ข. ม. 5

ค. ม. 6

ข้อ 4 ท่านสนใจติดตามข่าวสารการเมืองมาเป็นเวลานานเท่าไร []8

ก. น้อยกว่า 3 เดือน

ข. 3 - 6 เดือน

ค. มากกว่า 6 - 12 เดือน

ง. อื่น ๆ (โปรดระบุ

ข้อ 5 ท่านคิดว่าท่านมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย []9

มากนักน้อยเพียงใด

ก. มีความรู้มาก

ข. ปานกลาง

ค. เล็กน้อย

ง. ไม่มีความรู้เลย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองของนักเรียน

- ข้อ 1 ท่านสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองจากวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์หรือไม่ [] 10
- ก. ติดตามเป็นประจำ
ข. ติดตามเป็นบางครั้ง
ค. ติดตามนาน ๆ ครั้ง
ง. ไม่สนใจติดตามเลย
- ข้อ 2 ท่านเคยพูดคุย หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวสารทางการเมืองภายในครอบครัวของท่านหรือไม่ [] 11
- ก. พูดคุยเป็นประจำ
ข. พูดคุยเป็นบางครั้ง
ค. พูดคุยนาน ๆ ครั้ง
ง. ไม่เคยพูดคุยเลย
- ข้อ 3 โรงเรียนของท่านสนับสนุนให้นักเรียนสนใจติดตามข่าวสารทางการเมืองหรือไม่ [] 12
- ก. สนับสนุนมาก
ข. สนับสนุนปานกลาง
ค. ไม่ค่อยสนับสนุน
ง. ไม่สนับสนุนเลย
- ข้อ 4 สื่อในข้อใดที่ท่านใช้ติดตามข่าวสารทางการเมืองมากที่สุด [] 13
- ก. โทรทัศน์
ข. วิทยุ
ค. หนังสือพิมพ์
ง. อื่น ๆ (โปรดระบุ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความสนใจในทางการเมืองของนักเรียน

ข้อ 1 ถ้าท่านมีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านจะไปใช้สิทธิ []¹⁴
ของท่านหรือไม่

- ก. ไปใช้สิทธิ
- ข. ไม่แน่ใจ
- ค. ไม่ไปใช้สิทธิ

ข้อ 2 ถ้าท่านไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ท่านตั้งใจจะ []¹⁵
เลือกพรรคหรือเลือกบุคคล

- ก. เลือกพรรค
- ข. เลือกบุคคล
- ค. เลือกทั้งพรรคและบุคคล
- ง. ไม่แน่ใจ

ข้อ 3 ท่านสนใจจะเป็นนักการเมืองในอนาคตหรือไม่ []¹⁶

- ก. สนใจ
- ข. ไม่แน่ใจ
- ค. ไม่สนใจเลย

ข้อ 4 ท่านได้มีส่วนร่วมในทางการเมืองโดยวิธีใดบ้าง []¹⁷

- ก. ติดตามข่าวสารทางการเมืองจากสื่อต่าง ๆ
- ข. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางการเมืองภายในครอบครัว
- ค. เข้าร่วมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียน
- ง. อื่น ๆ (โปรดระบุ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ทางการเมืองของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมายลงในช่องว่างท้ายข้อความของแต่ละข้อ ถ้าท่านเห็นว่าถูกให้ใส่
เครื่องหมาย / ลงให้ตรงกับช่องที่ถูก หรือถ้าท่านเห็นว่าผิดให้ใส่เครื่องหมาย X ลงให้
ตรงกับช่องที่ผิด

ข้อ	ความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทย	ถูก (/)	ไม่แน่ใจ	ผิด (X)
1.	อำนาจอธิปไตยของไทย คือ อำนาจนิตินบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ			[] 18
2.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) เป็นตัวแทนใช้อำนาจอธิปไตยโดยการออกกฎหมาย หรือนิตินบัญญัติ			[] 19
3.	ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2475 (สมัยรัชกาลที่ 6)			[] 20
4.	พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศและเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยโดยชอบธรรม			[] 21
5.	เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตยต้องมีหลักประกันว่าการไม่ละเมิดซึ่งกันและกัน			[] 22
6.	การแข่งขันรถบนถนนสาธารณะ เป็นการใช้เสรีภาพตามกฎหมายกำหนด			[] 23
7.	การปกครองในระบอบประชาธิปไตย สิทธิและเสรีภาพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประชาชน			[] 24
8.	เพื่อไม่ให้เกิดความแตกแยกในสังคม รัฐบาลควรจำกัดไม่ให้สื่อมวลชนวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลมากเกินไป			[] 25
9.	รัฐบาลจะต้องจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่จำกัดฐานะว่ารวยหรือจน			[] 26
10.	ข้าราชการควรมีสติพิเศษมากกว่าคนธรรมดา เพราะมีความรู้ และความสามารถสูงกว่า			[] 27

ข้อ	ความรู้เกี่ยวกับการเมืองไทย	ถูก (/)	ไม่แน่ใจ	ผิด (X)
11.	"ความเสมอภาค" หมายถึง ความเท่าเทียมกันในเรื่อง "โอกาส" ที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย			[] 28
12.	รัฐบาลจัดมอบทุนการศึกษาให้แก่นักเรียนที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดเท่านั้น เพื่อป้องกันมิให้เกิดความสูญเปล่า			[] 29
13.	รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ปัจจุบันนี้ใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540			[] 30
14.	สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของไทยแบบ "บัญชีรายชื่อ" ที่ได้จากการเลือกพรรคการเมืองมีทั้งสิ้น จำนวน 100 คน			[] 31
15.	ปัจจุบันนี้คนไทยมีสิทธิในการเลือกตั้งผู้แทนตามกฎหมายได้เมื่ออายุครบ 20 ปีบริบูรณ์			[] 32
16.	สมาชิกวุฒิสภาของไทย (ส.ว.) ในปัจจุบันได้มาจากการแต่งตั้งเท่านั้น			[] 33
17.	การตัดสินใจใดๆ ทางการเมือง สนองความต้องการของคนส่วนใหญ่ในสังคม โดยยึดหลักเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์			[] 34
18.	รัฐบาล (คณะรัฐมนตรี) จะได้มาจากพรรคการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้งมาจำนวนมากที่สุด			[] 35
19.	ฝ่ายรัฐบาล (เสียงข้างมาก) พิจารณากฎหมายโดยไม่ต้องฟังฝ่ายค้าน (เสียงข้างน้อย)			[] 36
20.	ฝ่ายค้านมีเสียงน้อยกว่าฝ่ายรัฐบาล (เสียงข้างมาก) ไม่มีประโยชน์ เพราะลงมติทุกครั้งก็แพ้ทุกที			[] 37

ตอนที่ 5 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นทางการเมืองของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างท้ายข้อความของแต่ละข้อ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงความคิดเห็นเดียว

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การเมืองไทย	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. การเลือกตั้งในระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนมีโอกาสเลือกคนดีเป็น นายกรัฐมนตรี					[] 38
2. การเมืองเป็นเรื่องของเจ้าของนาย ประชาชนทั่วไปไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว					[] 39
3. มนุษย์เรานั้น ถ้าปราศจากเสรีภาพ ก็เปรียบเสมือนไม่ใช่มนุษย์					[] 40
4. การชุมนุมประท้วงของประชาชน ทำให้บ้านเมืองสับสนวุ่นวาย รัฐบาล ควรสั่งห้ามโดยเด็ดขาด					[] 41
5. ผู้หญิงต้องได้รับโอกาสที่จะเป็นผู้นำ ประเทศเช่นเดียวกับผู้ชาย					[] 42
6. รัฐบาลควรให้ผู้มีสติปัญญาเฉลียว ฉลาดเท่านั้นได้ศึกษาต่อในระดับที่ สูงขึ้น					[] 43
7. การทรมานผู้ต้องหาให้รับสารภาพ เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย					[] 44

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การเมืองของไทย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
8. นายกรัฐมนตรีควรมีอำนาจเด็ดขาด ในการสั่งประหารชีวิตผู้กระทำผิด ร้ายแรง โดยไม่ต้องผ่านการพิจารณา ของศาล					[] 45
9. ฝ่ายค้าน(เสียงข้างน้อย) มีประโยชน์ ช่วยตรวจสอบและควบคุมรัฐบาลมิให้ ใช้อำนาจไปในทางที่ผิด					[] 46
10. การตัดสินใจของสภาผู้แทนราษฎร ต้องยึดหลักเสียงข้างมาก จึงทำให้ ล่าช้าไม่ทันต่อการแก้ไขปัญหา					[] 47
11. ประชาชนต้องมีอำนาจในการเลือกตั้ง และถอดถอนผู้นำทางการเมืองได้					[] 48
12. มีการซื้อสิทธิขายเสียงกันมาก จึงไม่ ควรให้อำนาจประชาชนใช้สิทธิ เลือกตั้ง					[] 49
13. ประชาชนจะนับถือศาสนาใดก็ได้ หรือไม่นับถือศาสนาใดก็ได้					[] 50
14. ศาสนาเป็นสิ่งที่ดี รัฐบาลควรบังคับ ให้ประชาชนทุกคนต้องนับถือศาสนา					[] 51
15. คนเรามีความสามารถไม่เท่ากัน แต่ รัฐบาลต้องจัดให้ประชาชนได้รับ โอกาสทางการศึกษาอย่างเท่า เทียมกัน					[] 52
16. คนเราเกิดมาจะยากดีมีจน ขึ้นอยู่กับ บุญวาสนา หรือกรรมเก่าแต่ชาติ ปางก่อน					[] 53

ความคิดเห็นเกี่ยวกับ การเมืองของไทย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
17. ประชาชนเลือกผู้แทนราษฎรเพื่อให้ไป ทำหน้าที่บัญญัติกฎหมายตามความ ต้องการของประชาชน					[] 54
18. เป็นเรื่องธรรมดาที่คนรวยจะได้รับ อภิสิทธิ์จากกฎหมายมากกว่าคนจน					[] 55
19. ในการบริหารประเทศ นายกรัฐมนตรี ควรตัดสินใจโดยคำนึงถึงความ ต้องการของประชาชนส่วนใหญ่ เป็นหลัก					[] 56
20. ประชาชนชุมนุมประท้วงนอกสภา เพราะเห็นว่ามติของสภาผู้แทนราษฎร ไม่เป็นไปตามความต้องการของกลุ่ม พวกตน เป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง					[] 57

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นายประมวล ปกีรณัม
วัน เดือน ปีเกิด	14 มกราคม 2499
สถานที่เกิด	ตำบลทับกวาง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	- กศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ.2522 - น.บ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ.2530 - ร.บ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ.2540 - ศษ.บ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ.2542 - ค.บ. สถาบันราชภัฏเทพสตรี พ.ศ.2542 - ปร.บ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ.2544 - ศศ.บ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ.2547
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดมหาโลก(มหาโลกวิทยาคาร) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สระบุรี เขต 1 อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี
ตำแหน่ง	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมหาโลก(มหาโลกวิทยาคาร)